

BANENOR

Bærekraftsrapport 2018

Innhold

Bærekraftåret 2018	4
Konsernsjefens forord	6
Dette er Bane NOR	8
Om bærekraftrapporten	10
Bane NOR skal opptre forbilledlig og etisk	14
... være en attraktiv arbeidsgiver	20
... være en fremtidsrettet klima- og miljøaktør	26
... ha kunden og samfunnet i sentrum	36
Bærekraft fremover	42
Vedlegg	44

Bærekraftåret 2018

En fremtidsrettet miljøaktør

26

8 333

tonn CO₂-ekvivalenter utslipp direkte fra Bane NOR

15 847

tonn CO₂-ekvivalenter utslipp fra elektrisitetsforbruk

101 709

tonn CO₂-ekvivalenter utslipp utenfor Bane NORs kontroll

0

bøter eller sanksjoner på grunn av støy

Kunde og samfunn i sentrum

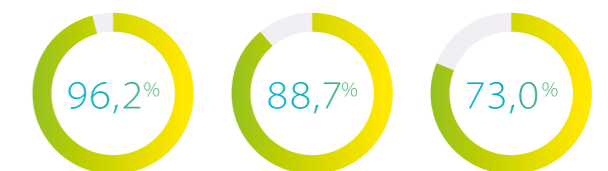
36

17

poeng i Kantar TNS' omdømmeundersøkelse for 4. kvartal 2018

579

færre forsinkelsestimer som resultat av Smart vedlikehold

Optre forbilledlig og etisk

14

4 491

ansatte har fullført e-læringskurs om etikk og samfunnsansvar

444

ansatte har fullført klasseromskurs i antikorrupsjon, habilitet og misligheter

0

hendelser med utslipp av farlig gods i 2018

En attraktiv arbeidsgiver

20

364

nyrekrutterte medarbeidere

146

lærlinger

24

ferdigutdannede traineer

28

plass på Universums topp 100-liste over attraktive arbeidsplasser blant ingeniører

// Jeg er stolt av å lede 4 500 dedikerte medarbeidere inn i en bærekraftig fremtid.

Konsernsjefens forord

Bane NOR gjør jernbanen enda mer bærekraftig.

I mer enn 160 år har jernbanen gjort landet vårt mindre og mer tilgjengelig, og lagt til rette for en effektiv, sikker og miljøvennlig transport. For å løse transportutfordringene i takt med befolkningsveksten i og rundt de store byene, og miljø- og klimautfordringene, vil jernbanen få en enda viktigere rolle framover. Stadig flere reiser med tog, og i løpet av de neste 30 årene vil trolig antall reiser være mer enn doblet. Jernbanen vil få en enda større betydning for hvor folk velger å bo. Staten planlegger å bruke 270 milliarder de neste ti årene på å bygge ut og forvalte en moderne, effektiv og miljøvennlig jernbane som reduserer reisetiden mellom byene, bedrer punktligheten og øker kapasiteten for person- og godstransport.

Det er vi i Bane NOR som skal drive denne utviklingen videre. Vårt samfunnsoppdrag er å planlegge, bygge, drifte og vedlikeholde det nasjonale jernbanenettet, styre trafikken og forvalte og utvikle jernbaneeiendom. Vi er stolte av å forvalte dette ansvaret på vegne av fellesskapet. Samtidig erkjenner vi at også vi setter miljøavtrykk gjennom vår virksomhet. Vi søker å forvalte det ved å løse felles utfordringer i samarbeid med samfunnet og ta ansvar for hvordan vår virksomhet påvirker mennesker, samfunn og miljø. Bane NORs strategi for 2019-2023 tydeliggjør de strategiske målene for vår aktivitet som samfunnsaktør: Vi skal redusere klima og miljøavtrykk i samfunnet og i egen aktivitet. Vi skal bygge et godt omdømme i samfunnet og bygge ledende kompetanse. Og vi skal sikre fornøyde medarbeidere.

Sammen jobber vi hver dag for å gjennomføre vårt oppdrag på en bærekraftig, effektiv og kunderettet måte. Gjennom målbevisst innsats vil vi forbedre oss ytterligere i årene framover. Et godt grunnlag vil den årlige bærekraftsrapporten gi oss. Årets rapport er den første. Vi vil de neste årene arbeide mot å utvikle bærekraftsrapporteringen i henhold til hovedprinsippene i Global Reporting Initiative (GRI) og knytte oss opp mot FNs bærekraftsmål der dette er hensiktsmessig. I 2019 er vi samarbeidspartner med Oslo kommune i deres europeiske miljøhovedstadsår og vi gjennomfører et Miljøår der målsettingen er å bevisstgjøre egen organisasjon om vårt avtrykk på miljø og klima og bevisstgjøre om jernbanens miljøfortrinn. Dette vil gi oss et godt fundament og et enda bedre grunnlag å jobbe etter.

Jeg er stolt av å lede 4 500 dedikerte medarbeidere inn i en bærekraftig fremtid. Jernbanen er en del av løsningen på klimautfordringene, og det tar vi på alvor.

Gorm Frimannslund
Konsernsjef

Bane NOR – et statsforetak. Bane NOR SF, transportselskapet NSB AS, Entur AS (nasjonal salgskanal for togbilletter), Norske tog AS (selskap som skal sikre tilgang til togmateriell for persontogoperatørene) og Mantena AS (selskap som skal tilby vedlikeholds- og verkstedstjenester for skinnegående materiell) eies alle 100 prosent av Samferdselsdepartementet.

Dette er Bane NOR

Bane NOR er et statlig foretak med ansvar for den nasjonale jernbaneinfrastrukturen. Vi er 100 prosent eid av staten ved Samferdselsdepartementet. Bane NOR er arbeidsgiver for over 4 400 ansatte og har hovedkontor i Oslo.

Vårt samfunnsoppdrag er å forvalte, drifte, vedlikeholde, fornye og bygge ut det nasjonale jernbaneliknet, samt trafikkstyring og forvaltning og utvikling av jernbaneeiendom.

Bane NOR skal legge grunnlaget for trafikkvekst på jernbanen gjennom en trygg, tilgjengelig og effektiv jernbaneinfrastruktur og tilrettelegging av kundevennlige knutepunkt for passasjerer og gods. Kort sagt: Vi skal få Norge på skinner.

Grunnlaget for Bane NORs rolle er beskrevet i Stortingsmelding Meld. St. 27 (2014-2015) «På rett spor» – om jernbanereformen, i Meld. St. 33 (2016-2017) Nasjonal transportplan 2018-2029, i Statens eierberetninger fra 2016, og i statsbudsjettene.

Dokumentene understreker Bane NORs rolle: «Statsforetaket skal eie, forvalte, drifte, vedlikeholde og fornye jernbaneinfrastrukturen, ivareta byggherrefunksjonen i utbyggingsprosjekter, utføre trafikkstyring og eie og forvalte eiendom.» Samtidig uttrykkes forventninger om at Bane NOR skal være en utadrettet samfunnsaktør og gjennomføre sin rolle i samspill med samfunnet vi virker i.

Om bærekraftrapporten

Å gjennomføre vårt samfunnsoppdrag på en bærekraftig måte er en del av vår strategi for 2019-2023. Bærekraftrapporten for 2018 er Bane NORs første. Den viser hvordan vi systematisk jobber for å få bedre forståelse for risiko, utfordringer og muligheter, og hvilke tiltak vi iverksetter der det er nødvendig. Målet vårt på sikt er å oppfylle kravene i GRIs (Global Reporting Initiative) hovedprinsipper; den ledende internasjonale standarden for bærekraftrapportering de siste 20 årene.

Det er viktig for oss som en fremtidsrettet samfunnsaktør og ansvarlig byggherre å sikre at vi driver økonomisk og etisk forsvarlig. GRI-standarden gir oss et verktøy for å måle dette.

I tillegg til GRI, har vi brukt følgende rammeverk for denne bærekraftrapporten:

Stortingsmelding nr 27 (2013-2014) – Et mangfoldig og verdiskapende eierskap

Meldingen gir en fremstilling av hvordan eierskap og ulike type eiere kan bidra til verdiskapingen, skisserer hovedretningen i regjeringens politikk for å fremme et mangfoldig eierskap i norsk næringsliv og presenterer regjeringens politikk for statens direkte eierskap. Meldingen følges opp årlig i statens eierberetning.

Regnskapsloven

Regnskapsloven stiller krav om at store foretak i årsberetningen eller i egen rapport må rapportere

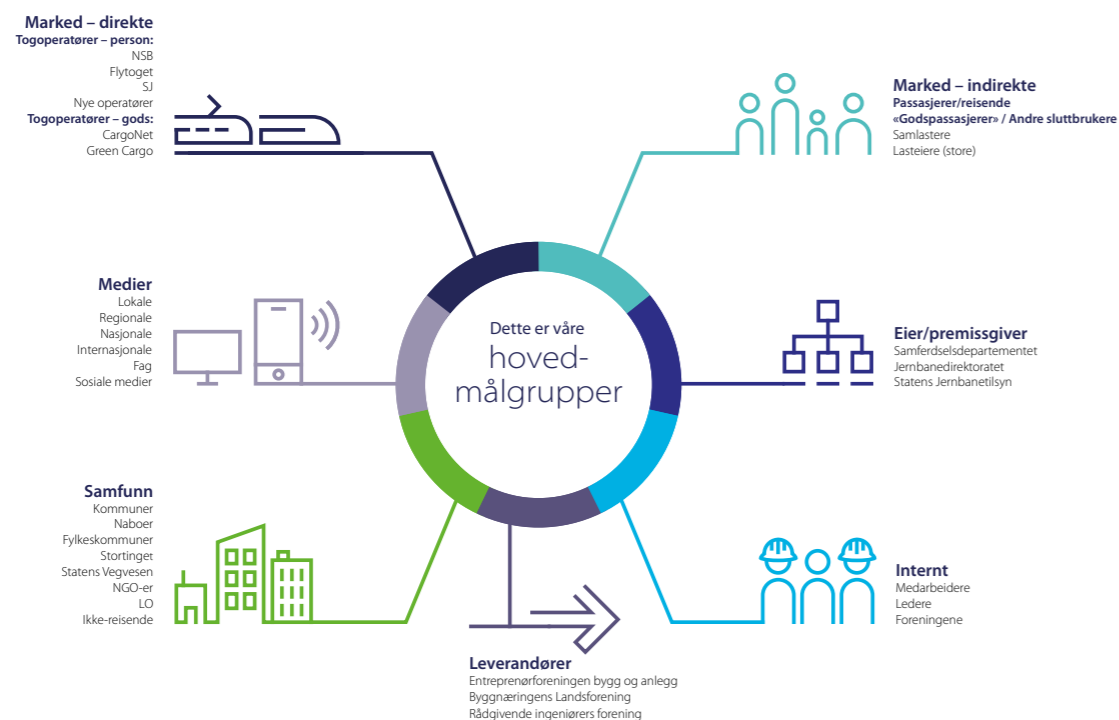
på sitt samfunnsansvar. Redegjørelsen skal dekke hensynet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, det ytre miljø og bekjempelse av korrupsjon, i tillegg til arbeidsmiljø, likestilling og diskriminering.

Initiativ for Etisk Handel (IEH)

Som medlem av Initiativ for Etisk Handel (IEH), er Bane NOR forpliktet til å følge IEHs retningslinjer og å arbeide aktivt for at arbeids- og miljøforhold stadig forbedres hos produsenter og leverandører i hele leverandørkjeden.

4.1 Vesentlighetsanalyse og interessediialog

Bane NORs samfunnsoppdrag og bærekrafts arbeid løses i samarbeid med resten av samfunnet. Våre interesser favner bredt, fra beslutningstakere og premissgivere til kunder og naboer til våre anlegg. En oversikt over våre interesser vises i figuren på neste side.

Målgrupper. Bane NORs interesser.

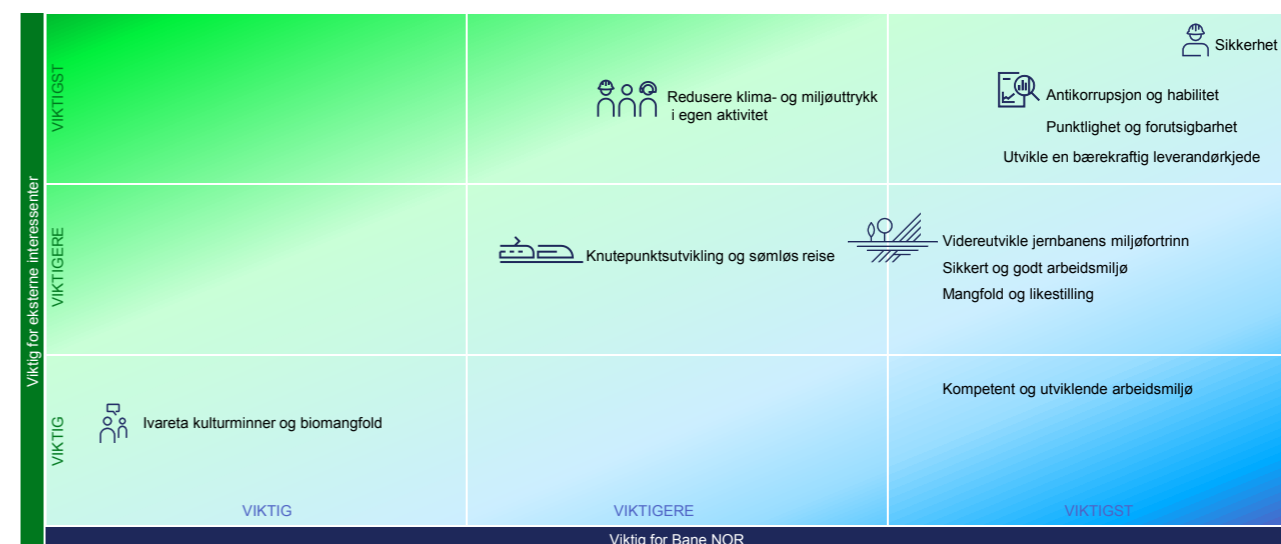
I arbeidet med å utvikle denne bærekraftsrapporten, har det vært viktig for oss å gjennomføre en vesentlighetsanalyse av hva våre interessenter mener er viktig og hva de forventer av oss. Vi har brukt analysen til å identifisere Bane NORs mest forretningskritiske områder og til å definere relevante bærekraftindikatorer på områdene.

Analysen er gjennomført på bakgrunn av eksisterende rapportmateriale og intervjuer med medarbeidere på tvers av organisasjonen. Vi har analysert resultatet av våre kundeundersøkelser og innhentet informasjon fra medarbeidere som er i regelmessig dialog med eiere, tilsyn, leverandører, lokalsamfunn og naboer.

Resultatet av vesentlighetsanalysen er fremstilt i figuren under, samt oppsummert i fire hovedtemaer og totalt elleve underpunkter i tabellen. Disse vil også utgjøre kjernen i Bane NORs bærekraftsrapport for 2018.

De neste årene vil vi videreutvikle og forbedre rapporten og dens mål og indikatorer. Vi vil også vurdere å integrere FNs bærekraftsmål der det er hensiktsmessig, en global plan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimendringene innen 2030. Bærekraftsmålene ser miljø, økonomi og sosial utvikling i sammenheng. De gjelder for alle land og er et veikart for den globale innsatsen for en bærekraftig utvikling.

Resultat av vesentlighetsanalysen

Vesentlighetsanalyse. Resultatet av Bane NORs vesentlighetsanalyse. Den horisontale aksene viser hva som er «viktig-viktigere-viktigst» for Bane NORs interne interessenter. Den vertikale aksene viser hva som er «viktig-viktigere-viktigst» for Bane NORs eksterne interessenter.

Sammendrag av resultatet av vesentlighetsanalysen gjennomført i 2018

Hovedtemaer	
Bane NOR skal opptre forbilledlig og etisk.	⇒ Jernbanesikkerhet. Antikorrupsjon og habilitet. Utvikle en bærekraftig leverandørkjede.
Bane NOR skal være en attraktiv arbeidsgiver.	⇒ Involverende og godt arbeidsmiljø. Kompetent og utviklende arbeidsmiljø. Mangfold og likestilling.
Bane NOR skal være en fremtidsrettet klima- og miljøaktør.	⇒ Videreutvikle Jernbanens miljøfortrinn. Redusere klima- og miljøavtrykk i egen aktivitet. Ivareta kulturminner og kulturmiljø.
Bane NOR skal ha kunden og samfunnet i sentrum.	⇒ Punktlig og forutsigbarhet. Knutepunktutvikling og Sømløs reise.

Bane NOR skal opptre forbilledlig og etisk

Som en statlig eid og finansiert aktør med en stor og viktig samfunnsoppgave, har vi et særlig ansvar for å opptre etisk og forsvarlig i alle ledd av organisasjonen. Verdiene våre – åpen, respektfull, engasjert og nytenkende – forplikter, og det å overholde kravene fra samfunnet rundt oss og kravene vi stiller til oss selv krever gode systemer og rutiner.

Med oppdraget som forvalter av jernbaneinfrastrukturen i Norge følger et særskilt ansvar for å ivareta god forretningsetikk og aktivt forebygge korrupsjon. Rollen som byggherre i flere av landets største samferdselsprosjekter og nettverket av internasjonale leverandører forsterker vårt ansvar for å sikre åpenhet, etterrettelighet og transparens i alt vi gjør.

Vi skal arbeide for en seriøs bygge- og anleggsbransje, som har høy faglig kompetanse og bidrar til fremtidig rekruttering. Bane NOR skal oppleves som en attraktiv byggherre av seriøse leverandører.

5.1 Jernbanesikkerhet

Bane NOR arbeider systematisk mot en nullvisjon: Ingen skal bli hardt skadet eller omkomme på jernbanen. Sikkerhet har derfor førsteprioritet i alle deler av organisasjonen. Sikkerhetsnivået på jernbanen i Norge er i dag blant Europas høyeste målt relativt til transportvolumet. Det betyr ikke at vi ikke kan bli enda bedre.

De viktigste tiltakene innen sikkerhetsstyring har i 2018 vært å etablere standarder for styring og resultatoppfølging. Vi har også gjennomgått og beskrevet grensesnitt mot andre jernbanevirksomheter etter jernbanereformen, gjennomført

overordnet risikoanalyse innen sikkerhet og etablert en helhetlig beredskapsplan for sektoren. Et styringssystem med gode metoder for analyser og risikobaserte beslutningsprosesser er sentrale virkemidler i sikkerhetsarbeidet vårt. Det sikrer rett prioritering av sikkerhetstiltak. I 2018 har vi etablert målbildet og videreutviklet og styrket vårt rammeverk innen risikostyring for sikkerhet. Vi har særlig rettet oppmerksomhet og tiltak mot sikkert arbeid i og nær spor, samt sikkerhetsoppfølging av leverandører.

Godt vedlikehold er grunnleggende for sikkerheten i togtrafikken og prioriteres høyt. Kartlegging av potensielt flom- og skredutsatte områder og tiltak for å redusere farene for slike hendelser er en del av dette arbeidet. Når vi holder plattformer og andre publikumsområder frie for snø og is vinterstid, er vi med på å sikre trygg ferdsel for kundene våre. Innføring av nye teknologiske løsninger som nye signalanlegg og overvåking av tekniske komponenter i sporet gjør jernbanen stadig sikrere. Slik kan Bane NOR til enhver tid følge med på jernbanens tilstand og rette tekniske feil før de påvirker togtrafikken. Vi kaller det «Smart vedlikehold», teknologi som gjør det mulig å sette inn tiltak der effekten er høyest.

Et viktig tiltak er også videreføring av arbeidet med å sikre de planovergangene der risikoen for personulykke er høyest. Gjennom informasjon og holdningsskapende arbeid bidrar vi til økt kunnskap og forståelse om viktigheten av å vise varsomhet når man krysser jernbanelinjen.

Det var ingen hendelser med utslipp av farlig gods i 2018. Det var imidlertid fem alvorlige miljøskader som følge av jernbanedrift, hvorav to var utslipp forårsaket av alvorlige hendelser knyttet til rullende materiell.

Sikkerhet i togtrafikken

Indikator	GRI-henvisning Ikke compliant	Resultat 2017	Resultat 2018
Antall omkomne	403-9	Endret definisjon	4
Antall jernbaneulykker	416-1	28	29

5.2 Antikorrupsjon og habilitet

Bane NOR praktiserer nulltoleranse for brudd på etiske retningslinjer og korrupsjon. Vi aksepterer ikke avvik. I 2018 etablerte vi en compliance-funksjon som et ledd i arbeidet mot korrupsjon. Rollen har det forebyggende, rådgivende og kontrollerende ansvaret for etikk og anti-korrupsjon. Vi styrket også krav og forventninger til de ulike rollene og prosessene i organisasjonen, i tillegg til å identifisere risiko-bildet som danner grunnlaget for prioriteringen i planen for etikk og antikorrupsjonsarbeidet for 2019.

Opplæring

Bane NORs etterlevelse av lover og interne verdier er avhengig av de valgene hver og en av våre ansatte og innleide tar hver dag. Opplæring i etikk og antikorrupsjon er derfor en del av vårt obligatoriske opplæringsprogram for ansatte. I Bane NOR forventer vi at lederskap utøves på grunnlag av verdiene og gjeldende prosedyrer. En tydelig tone fra toppen er avgjørende for å sikre etterlevelse i organisasjonen. Det er utarbeidet eget opplæringsprogram for å treffe etisk forsvarlige og lovlige valg i tråd med våre verdier. I 2019 vil vi fokusere videre på ledelsen og fullføre revisjonen av prosedyrer og styringsdokumenter for etikk og anti-korrupsjon i Bane NOR.

Habilitet

Bane NOR har prosedyrer for habilitet i anskaffelsesprosesser i form av skjemaer som signeres av anskaffelsesteamet ved flere steg i prosessen. I 2018 introduserte Bane NOR et habilitetsregister, som skal sikre at ansatte og Bane NOR får styrket kontroll på

mulige habilitetskonflikter mellom ansatte og leverandører slik at utenforliggende omstendigheter ikke får påvirke beslutningsgrunnlag.

Alle ledere og kontraktgjivere skal registrere sin profil i registeret. I 2019 utvides kravet til å gjelde alle ansatte i utvalgte utbyggingsenheter. I tillegg utvides antall profiler som skal kvalitets-sjekkes.

Personvern

I 2018 intensiverte arbeidet med etterlevelse av regelverket for personvern. Grunnleggende elementer i arbeidet var kartlegging av hvor personopplysninger behandles, etablering av konsernprosedyrer og opplæring av organisasjonen. Vi vil videreføre dette arbeidet i 2019, blant annet ved å opprette en egen personvernkoordinator som vil få ombudsrollen overfor Datatilsynet.

Varslingsaker

I Bane NOR har vi en åpenhetskultur hvor kritikkverdige forhold kan adresseres. Å varsle er å si fra om kritikkverdige forhold. Vi har definert et kritikkverdige forhold som brudd på lover og interne prosedyrer. Vi har etablert en elektronisk varslingstjeneste med et eksternt firma der den som varsler kan velge å være anonym. Varslene behandles i et eget varslingssekretariat.

I 2019 vil det arbeides videre med å sikre kunnskap om varslingskanalen, rutineene for behandling av varsler og leders handlingsplikt ved kjennskap til kritikkverdige forhold.

Anti-korrupsjon og habilitet i Bane NOR

Indikator	GRI-henvisning Ikke compliant	Resultat 2017	Resultat 2018
Totalt antall og prosent av operasjoner (prosjekter/enheter) der en har gjennomført risikovurderinger mht korrupsjon	205-1	Ikke tilgjengelige tall	Utvikles over tid
Antall ansatte som har fullført e-læringskurs om etikk og samfunnsansvar	205-2	Ikke tilgjengelige tall	4 491
Antall ansatte som har fullført klasseroms kurs i antikorrupsjon, habilitet og misligheter	205-2	Ikke tilgjengelige tall	444
Antall ansatte registrert i Bane NORs elektroniske Habilitetsregister	Bane NOR-spesifikk	Ikke tilgjengelige tall	916
Antall korrupsjonssaker (bekreftet)	205-3	Ikke tilgjengelige tall	Utvikles over tid
Antall varslingsaker	102-17	12	33

5.3 Utvikle en bærekraftig leverandørkjede

Vi følger Lov om offentlige anskaffelser og Forskrift om innkjøpsregler i forsynings-sektorene. Det er også etablert konsern-retningslinjer som utfyller regelverket for å sikre konkurranse i hver kontrakt-sinngåelse. I løpet av 2019 vil vi implementere en ny anskaffelses-organisasjon som vil støtte opp om hele vår virksomhet. Denne vil særlig se på hvordan vi kan utvikle indikatorer og overvåking for å sikre en bærekraftig leverandørkjede.

Risikobaserte bakgrunnsundersøkelser – Integrity Due Diligence

Bane NOR gjennomfører risikobasert bakgrunns-sjekk, Integrity Due Diligence (IDD), av potensielle forretningspartnere for å sikre at disse lever opp til våre krav og standarder. I 2018 har vi styrket prosedyrene for bakgrunns-undersøkelse av leverandører. Videre vil vi fokusere på å etablere og implementere felles IDD-rutiner i hele organisasjonen.

Vi har siden 2016 hatt en samarbeidsavtale med Skatteetaten som gir Bane NOR mulighet til å sjekke og følge opp manglende innbetalinger/restanser både før kontrakt-signering og underveis i prosjektene. I utvalgte prosjekter sjekker vi også at ansatte på anlegget er riktig registrert i offentlige registre og at det ikke er restanser på skatter og avgifter.

I 2018 har vi fokusert på anskaffelse og forberedelse til implementering av HMSREG, et verktøy som holder oversikt over leverandører og arbeidstgere. Dette arbeidet fortsetter vi med i 2019.

Etiske krav til forretningspartnere

Bane NOR setter høye krav til at forretnings-partnere etterlever relevante lover, regler og krav til HMS, etikk, ytre miljø og sosiale forhold. Dokumentet «[Etiske krav for forretningspartnere](#)» konkretiserer de kravene Bane NOR setter for etikk, miljø og sosiale forhold hos våre forretningspartnere (kontraktspartnere, leverandører og underleverandører). Aksept og etterlevelse av Etiske krav for forretningspartnere er en forutsetning for kontraktsforhold med Bane NOR. Vi krever også at innholdet i dokumentet kommuniseres nedover i leverandørkjeden gjennom en speiling av tilsvarende krav til forretningspartnere egne leverandører.

En stor statlig finansiert og eiet markedsaktør som Bane NOR har et særlig ansvar for å forebygge arbeidslivskriminalitet. I 2018 er dette arbeidet videreført. Alle som arbeider i Bane NOR skal ha kunnskap om hva arbeidslivskriminalitet innebærer, og ingen skal medvirke til eller muliggjøre forhold som fører til regelbrudd. I 2019 vil vi fokusere på oppdatering av håndboken mot arbeidslivskriminalitet og implementering av rutinene i hele organisasjonen.

Bane NOR skal opptre forbilledlig og etisk

STATUS 2018 – HVA GJORDE VI?

MÅL FOR 2019 – 1 ÅR

MÅL FOR 2019-2023 – 5 ÅR

Jernbanesikkerhet

- Etablert målbildet og strategier
- Gjennomført tiltak for sikkert arbeid i og nær, spor samt sikkerhetsoppfølging av leverandører.
- Etablert konsernprosedyrer for jernbanesikkerhet, samfunnsikkerhet og risikostyring, med ansvarsplassering og leveranseansvar
- Oppgradert verktøy og med nye rutiner for måling og kommunikasjon av resultater
- Fastslått overordnet risikobilde
- Etablert kriterier og hjelpemidler for oppfølging og undersøkelse av alvorlige jernbanehendelser
- Forbedre metodikk og datagrunnlag for risikovurderinger
- Øke forståelsen for, kommunikasjon og bruken av risikobildet som grunnlag for handlingsplaner og prioriteringer
- Forbedre læringsrutinene av alvorlige uønskede hendelser med tanke på læring
- Skjerpe kontraktkrav til leverandører og entreprenører.
- Styrke sikkerhetsledelse med fokus på kultur og etterlevelse
- Styrke samarbeide med eksterne og nødetater
- Vi arbeider systematisk mot en nullvisjon og skal levere Europas sikreste jernbane.
- Vi sikrer en sunn sikkerhet- og kvalitetskultur i hele organisasjonen
- Vi utvikler analyser som bidrar til å redusere risiko og kan vise til målbare sikkerhetsforbedringer
- Vi evaluerer Bane NORs og våre leverandørers sikkerhet og kvalitet før og under prosjekter
- Vi varsler, undersøker og håndterer alvorlige avvik og hendelser

Anti-korrupsjon og habilitet

- Etablert målbildet
- Styrket arbeidet med risikoanalyse
- Særlig fokus på opplæring
- Styrket rutiner for behandling av varslingsaker
- Styrke arbeidet med risikoanalyse
- Arbeider videre systematisk med forebygging av korrupsjon og misligheter gjennom Konsernstandard og tilhørende prosedyrer
- Styrket og målrettet opplæring
- Styrke evaluering og håndtering av habilitet.
- Vi har implementert og etterlever modne rutiner i henhold til beste praksis innen forebygging, deteksjon og håndtering av risiko knyttet til antikorrupsjon og habilitet.

Utvikle en bærekraftig leverandørkjede

- Etablert målbildet
- Styrket risikoanalyse
- Styrket roller og ansvar og rutiner. Særlig fokus på bakgrunnsundersøkelser, kontrakter og styrking av rutiner for å avdekke og håndtere arbeidslivskriminalitet
- Forberede re-organisering av anskaffelser
- Vi vil i løpet av 2019 implementere en ny anskaffelses organisasjon. Målet for 2019 vil være å etablere en enhetlig styringsmodell for anskaffelser som kan operasjonalisere strategi og endringer enhetlig i alle divisjoner.
- Den sentrale anskaffelsesfunksjonen skal styrkes mht. leverandørutvikling og -oppfølging. Dette innebærer også etablering av indikatorer og systemer innen leverandørstyring innen bærekrafttema.
- Vi har definert en tydeligere ambisjon og strategi for arbeidet med å utvikle en bærekraftig leverandørkjede
- Vi har implementert utvidede krav innenfor flere bærekrafts-tema og kravene er enhetlig nedfelt i kontrakter og kommunisert til leverandørene
- Vi har satt leverandør oppfølging og -revisjoner i system og kan rapportere samlet for selskapet
- Vi bidrar til utvikling av leverandørmarkedet og oppleves som en konstruktiv samarbeidspartner for våre leverandører.
- Bane NOR som kravstiller arbeider for at leverandører utvikler og leverer nye, klimavennlige løsninger.

Bane NOR skal være en attraktiv arbeidsgiver

Vår viktigste ressurs i gjennomføringen av vårt samfunnsoppdrag er våre egne medarbeidere. Alle ansatte hos oss har ansvar for å bidra med kompetanse og engasjement slik at vi kan realisere både våre felles mål og samfunnets satsing på jernbane. Samtidig må vi sikre at våre valg, handlinger og måten vi samhandler internt og eksternt reflekterer en åpen, respektfull, engasjert og nytenkende organisasjon.

For å klare det, må vi lære av hverandre. Trainee-programmet vårt er et godt eksempel på dette, der nyutdannede får prøve seg i ulike roller og med erfarne mentorer. Våre medarbeidere skal oppleve at de har muligheter i organisasjonen. På den måten kan vi bli bedre sammen og gjøre Bane NOR i stand til å møte fremtidens utfordringer med riktig kompetanse. Vi er også stolte av å være landets største lærlingevirksomhet innen jernbanefag.

6.1 Involverende og godt arbeidsmiljø

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Bane NOR ønsker å skape et sunt arbeidsmiljø for våre medarbeidere. Vi arbeider systematisk for å utforme og forbedre arbeidsforholdene for å unngå arbeidsulykker, arbeidsrelaterte sykdommer og sykefravær på grunn av både fysiske og psykososiale risikofaktorer i arbeidsmiljøet.

Virksomheten vår medfører mye potensielt farlig arbeid: Mekaniske operasjoner, arbeid med svei-

sing og varme, elektriske anlegg og arbeid nær driftssatt jernbane. Vi jobber målrettet for å redusere risikoen for skader ved å styrke sikkerhetsrutinene i operativt arbeid. I 2018 ble det blant annet gjennomført risikokartlegginger, sikkerhetskampanjer og opplæring. I tillegg er systemene for HMS forbedret slik at det skal være lettere for operativt utførende personell å ivareta sikkerheten. Vi tar vårt ansvar som byggherre alvorlig og jobber derfor tilsvarende målrettet for å redusere personskader blant entreprenørers ansatte. Bane NOR har undertegnet «Charter for en skadefri bygge- og anleggsnæring» og stiller seg dermed bak bygge- og anleggsnæringens nullskadevisjon og ambisjon om å forebygge uønskede hendelser.

Også internt i Bane NOR er sykefraværet høyere blant kvinner enn menn, og aldersgruppen 30-49 er særlig utsatt. Vi vil forstå mer om årsakene til sykefravær og hvilke tiltak som kan være hensiktsmessig å gjennomføre for å redusere det. Dette arbeidet vil få prioritet i 2019.

Involverende arbeidsmiljø

Indikator	GRI-henvisning Ikke compliant	Resultat 2017	Resultat 2018
H1-verdi, egne ansatte	403-9	2,1	2,9
H1-verdi, entreprenører	403-9	7,7	5,1
Antall fast ansatte	102-8	4 286	4 334
Antall midlertidig ansatte	102-8	64	52
Antall lærlinger	102-8	161	146
Rekruttering per aldersgruppe <30, 30-50, >50	401-1a	318 (totalt)	< 30: 125 30-50: 175 > 50: 64
Rekruttering per kjønn	401-1a	318 (totalt)	129 (kvinner) 235 (menn)
Turnover per aldersgruppe ¹	401-1b	Ikke tilgjengelige tall	< 30: 3,9% 30-50: 8,0% > 50: 7,0%
Turnover per kjønn	401-1b	Ikke tilgjengelige tall	6,9% (kvinner) 7,0% (menn)
Sykefravær	403-2	4,8%	4,9%

¹ Turnover totalt for Bane NOR i 2018 var 7,0 %, hvorav 2,5 % skyldes pensjonering.

6.2 Kompetent og utviklende arbeidsmiljø

Et av Bane NORs mål er å levere en sikker jernbane ved å ha høyt kompetente og engasjerte medarbeidere i en verdi- og resultatorientert kultur. Vi skal være en attraktiv arbeidsgiver som kan tiltrekke nye ansatte, samtidig som vi vil beholde og videreutvikle kompetansen hos nåværende medarbeidere. I 2018 ble det rekruttert 364 medarbeidere mot 318 medarbeidere i 2017. I 2019 vil vi rekruttere opp mot 600. Deler av dette er erstatningsrekruttering for medarbeidere som går av med pensjon.

Medarbeiderundersøkelser

Vi gjennomfører årlige medarbeiderundersøkelser med fokus på tema knyttet til mål og styring, arbeidsmiljø, læring og utvikling, omstilling, organisatoriske rammer, engasjement og samarbeid. Basert på resultatene i undersøkelsene etableres målsetninger og forbedringstiltak i samarbeid med ledere og medarbeidere. Disse følges opp gjennom året.

Medarbeiderundersøkelsen i 2018 viste at vi må tydeliggjøre karrieremulighetene i Bane NOR ytterligere, inkludert gode utviklingsplaner for alle ansatte. Vi skal ha mer fokus på kontinuerlig forbedring, både gjennom å lære av andre og ved å gi og få tilbakemelding på utført arbeid. Undersøkelsen viste også at vi har et godt arbeidsmiljø og høyt engasjement, selv om engasjementet har gått noe tilbake i forhold til tidligere år.

Traineeprogram

Bane NORs traineeprogram utvikler og forbereder nyutdannede med teknisk bachelor- eller mastergrad til fremtidige utfordringer hos oss. Hver trainee har en personlig mentor som følger faglig og personlig utvikling gjennom to år, og de har praksis på tvers av prosjekter og enheter. Traineeprogrammet har fire ulike utdanningsløp som leder til roller vi har behov for fremover. I juni 2018 ble 24 traineer ferdigutdannet. Et nytt kull startet i august, og høsten 2018 hadde vi 29 traineer. I 2019 starter 22 nye, så fra høsten 2019 er det totalt 35 traineer under utdanning.

Lærlingprogram

Bane NOR er landets største lærlingevirksomhet innen jernbanefag. Vi tar hvert år inn lærlinger som har valgt utdanning innen bygg- og anleggsgfag og elektrofag. Inntak av lærlinger er viktig for å sikre tilgang på jernbaneteknisk kompetanse. I 2018 tok vi inn 41 lærlinger, og i 2019 planlegger vi å ta inn 60.

Kompetanse og karriereutviklingsplaner

Vi gjennomfører mål- og medarbeidersamtaler minst en gang i året. Denne prosessen bidrar til systematisk og enhetlig oppfølging av mål, prestasjoner, adferd og utviklingsplaner. 80,4 prosent av de ansatte har ifølge medarbeiderundersøkelsen for 2018 gjennomført medarbeidersamtale. Vi vil i 2019 prioritere arbeidet med å få på plass en god systemløsning for arkivering av medarbeider-samtalene. Vi vil også fokusere på medarbeider-samtaler og ansattes utvikling i leder-opplæringen.

Kompetent og utviklende arbeidsmiljø

Indikator	GRI-henvisning Ikke compliant	Resultat 2017	Resultat 2018
Arbeidsgiverattraktivitet (rangering)	Bane NOR-spesifikk	Ikke tilgjengelige tall	28
Medarbeiderengasjement	Bane NOR-spesifikk	Ikke tilgjengelige tall	75
Kontinuerlig forbedring	Bane NOR-spesifikk	Ikke tilgjengelige tall	71,4
Kompetanse	Bane NOR-spesifikk	Ikke tilgjengelige tall	75,8

6.3 Mangfold og likestilling

Vårt mål er å være en arbeidsplass med full likestilling mellom kvinner og menn. Vi retter oss etter diskrimineringslovens formål om å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og å hindre diskriminering. Det skal ikke forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn eller andre forhold som etnisitet, alder, religion eller livssyn i saker som rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, karriereutvikling og rekruttering, forfremmelse, og beskyttelse mot trakassering, i konsernet.

I konsernledelsen, var kvinnes lønn 81 prosent sammenliknet med menns lønn i 2018. Tilsvarende sammenlikning i 2017 viste 72 prosent.

I ledende stillinger generelt i Bane NOR var kvinnes lønn 103 prosent av menns i fjor. Denne forskjellen påvirkes av en stor overvekt av menn på laveste ledernivå.

I 2018 har vi introdusert nye verdier. Vi er åpne, respektfulle, engasjerte og nytenkende. I adferdsbeskrivelsene som følger verdiene utdyper vi at vi verdsetter mangfold. I 2019 vil vi jobbe videre med å forankre de nye verdiene i hele organisasjonen. Vi starter obligatoriske introduksjonsprogrammer for alle nyansatte og lederkurs for alle ledere i 2019, og kultur og verdier er sentrale tema her. Vi vil også få på plass bedre indikatorer for disse viktige områdene.

Mangfold

Indikator	GRI-henvisning Ikke compliant	Resultat 2017	Resultat 2018
% kvinner i styret	405-1	50%	50%
% kvinner i konsernledelsen	405-1	40%	40%
% kvinner i ledende stillinger (budsjett- og personalansvar)	405-1	25,7%	29%
% kvinner i Bane NOR	405-1	26%	27%
% ansatte <30år, 30-50år, > 50år	405-1	Ikke definert i 2017	< 30: 16 % 30-50: 39 % > 50: 45 %
Lønn kvinner vs. menn i konsernledelsen	405-2	72%	81%
Lønn kvinner vs. menn i ledende stillinger	405-2	Ikke tilgjengelige tall	103%

Bane NOR skal være en attraktiv arbeidsgiver

STATUS 2018 – HVA GJORDE VI?	MÅL FOR 2019 – 1 ÅR	MÅL FOR 2019-2023 – 5 ÅR
Involverende og godt arbeidsmiljø		
<ul style="list-style-type: none"> Etablert konsernkrav til HMS og SHA (sikkerhet, helse og arbeidsmiljø) med vekt på roller og ansvar Nytt verktøy og nye rutiner for måling, analyse og kommunikasjon av resultater Skjerpede rutiner for planlegging og oppfølging av sikker jobb-analyser og vernerunder Gjennomført sikkerhetskampanje for arbeid i og ved spor Styrket prosesser for medvirkning og samarbeid 	<ul style="list-style-type: none"> Etablere operative prosedyrer for fullt forsvarlig arbeidsmiljø Utvikle risikobaserte handlingsplaner og forbedringsarbeid Sikre læring fra alvorlige arbeidsrelaterte hendelser gjennom undersøkelser Økt kompetanse og kapasitet ift systematisk oppfølging av IA avtalens intensjoner Styrke fokus på tiltak for å forebygge og detektere mobbing, trakassering og diskriminering 	<ul style="list-style-type: none"> Vi arbeider systematisk mot en nullskadevisjon for egne ansatte og entreprenører Vi varsler, undersøker og håndterer alvorlige avvik og hendelser Vi har implementert og etterlever modne rutiner innen HMS, herunder tiltak for mobbing, trakassering og diskriminering Vi beskytter arbeiderrettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle arbeidstakere Mål: Sykefravær <4,5% Mål: H1= 2 for egne ansatte i produksjon og anlegg og for entreprenører
Kompetent og utviklende arbeidsmiljø		
<ul style="list-style-type: none"> Etablert målbildet Styrket arbeidet med risikoanalyse Styrket roller og ansvar og rutiner 	<ul style="list-style-type: none"> Innføre ytterligere indikatorer for å måle, og dermed styrke arbeidsmiljøet. Lansere karrierestiger med tydelige utviklingsløp Lansering av lederutviklingsprogrammer 	<ul style="list-style-type: none"> God ledelse, faglig interessante og samfunnsnyttige oppgaver gjør at kompetente medarbeidere søker til Bane NOR Vi har et sterkt kompetansemiljø og engasjerte medarbeidere: Gjennom høyt kompetente og engasjerte medarbeidere i en verdi- og resultatorientert kultur leverer Bane NOR en sikker jernbane.
Mangfold og likestilling		
<ul style="list-style-type: none"> Etablert målbildet Styrket arbeidet med risikoanalysen Styrket fokuset i organisasjonen på mangfold og likestilling 	<ul style="list-style-type: none"> Innføre ytterligere indikatorer for å måle, og dermed styrke mangfold og likestilling. 	<ul style="list-style-type: none"> Bane NOR er et selskap med mangfold og likestilling etablert på tvers av konsernet.

Bane NOR skal være en fremtidsrettet klima- og miljøaktør

Verden står overfor betydelige klimautfordringer og transportsektoren er blant de største kildene til utslipp. I dette perspektivet er jernbanen i seg selv et miljøtiltak: Transport av gods og personer på jernbanen har mindre påvirkning på miljø og klima enn andre transportmidler. Bane NORs viktigste bidrag for klima og miljø er derfor å sikre et robust transportsystem og tilrettelegging av fremtidsrettede knutepunkt, slik at så mye transport som mulig kan overføres til jernbane og annen kollektivtransport.

Som en av Norges største grunneiere og byggherrer påvirker imidlertid også vi klimaet og miljøet. Klimaregnskapet² vårt for 2018 viser at det er utslipp forbundet med utbyggingsaktivitetene som er viktigst i et klimaperspektiv. Vi skal derfor begynne med oss selv og de valgene vi kan ta for å redusere vårt eget klimaavtrykk. I valg av traséer, materialer, teknologi og krav til anleggsvirksomhet – alt som gjør jernbanen enda mer bærekraftig.

Vi forplikter oss til å arbeide langsiktig for å forebygge, modernisere og effektivisere dagens drift, samtidig som framtidige inngrep og påvirkning skal håndteres etter beste praksis for samferdselsutbygging. Det er avgjørende for oss å redusere virkningene av de store jernbaneutbyggingene til et minimum. Det skal vi få til gjennom god

planlegging, samtidig som miljøpåvirkningen fra pågående drifts- og utbyggingsaktiviteter håndteres kostnadseffektivt og miljøsikket.

Samtidig påvirker klimaet oss. Ekstremvær og klimaendringer kan ha alvorlige konsekvenser for jernbanetrafikken og miljøet den beveger seg i. Bane NOR jobber derfor systematisk og målrettet for å håndtere konsekvensene av de kommende klimaendringene, slik at toget også i fremtiden kan være det bærekraftige valget.

7.1 Videreutvikler jernbanens miljøfortrinn

En økning av jernbanens transportandel gir reduserte klimautslipp og redusert støybelastning, bedret luftkvalitet i de store byene og et lavere arealbehov til utbygging av infrastruktur. Vi har

² Se vedlegg 4.

som målsetning å styrke dette miljøfortrinnet gjennom å videreutvikle nye, mer miljøeffektive løsninger. For eksempel utvikler vi knutepunkt som bidrar til målet om nullvekst i biltrafikk i byene. Bygging av sykkelhotell og innfartsparkeringer er eksempler på tiltak for å øke bruk av jernbane i bynære områder. For de lengre strekningene er det viktig å legge til rette for effektiv og kunderettet godstransport gjennom tiltak som videreutvikling av terminaltjenestene.

Vi er samarbeidspartner med Oslo kommune i deres europeiske miljøhovedstadsår. I tillegg har vi gjort 2019 til vårt miljøår. Målsettingen er å bevisstgjøre organisasjonen på vår virksomhets avtrykk på klima og miljø, og forsterke ressursinnsatsen for å redusere dette i samfunnet og i egen aktivitet. Vi skal samtidig beskrive, dokumentere og formidle jernbanens miljøfortrinn gjennom en rekke aktiviteter som skal fremme kunnskap om og interesse for Bane NORs og jernbanens bidrag til en bærekraftig utvikling.

7.2 Redusere klima- og miljøavtrykk i egen aktivitet

Bane NOR drifter infrastruktur for jernbane, signalsystemer og kraftforsyning, iverksetter små

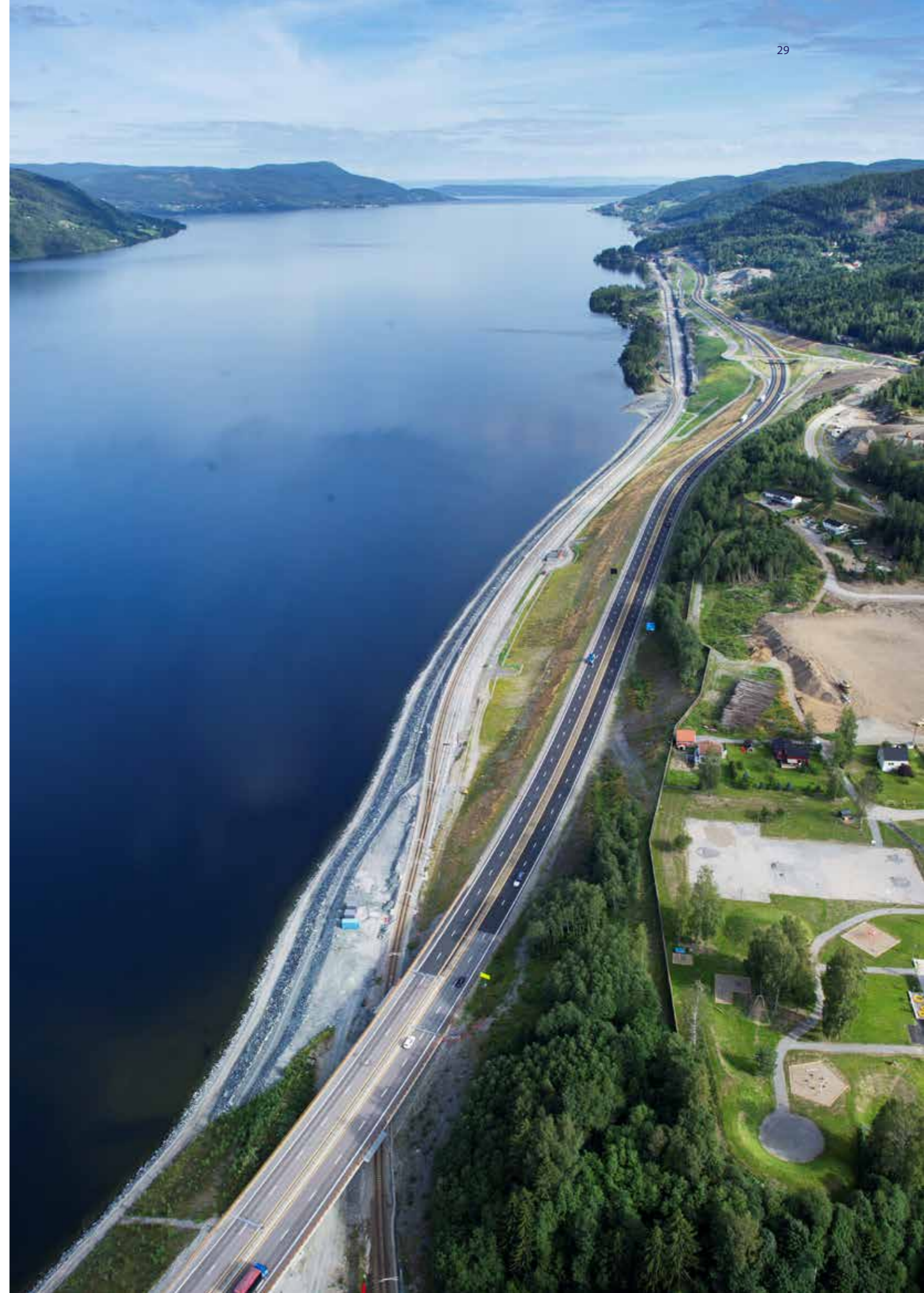
og store utbyggingsprosjekter, og forvalter en stor eiendomsportefølje. Særlig har de større utbyggingsprosjektene som pågår eller planlegges i dag til dels vesentlige påvirkninger på det ytre miljø både på grunn av byggeaktivitetene og på grunn av trasévalg og arealbruk.

Forbruk av materialer står for to tredjedeler av våre samlede klimautslipp og utgjør omtrent 80 tusen tonn. Derfor er det viktig for oss å prosjektere gode, klimaeffektive løsninger og å stille klimakrav til materialer.

Vi benytter betydelige mengder elektrisitet for å drifte jernbaneinfrastrukturen. El-forbruket har ligget konstant på 100-115 GWh de siste årene til tross for økt utbygging av infrastruktur med dobbeltspor. Dette kan delvis tilskrives målrettet arbeid innen energistyring og energi-effektivisering. I 2018 var imidlertid forbruket på 123 GWh. Økningen kan forklares med en usedvanlig kald vinter, som påvirker behovet for utendørs oppvarming av infrastruktur og publikumsarealer. Utbyggingsprosjektene har rapportert forbruk på 59 GWh, hvorav mye stammer fra tunnelboring i Follobaneprosjektet.

Klima- og miljøavtrykk

Indikator	GRI-henvisning Ikke compliant	Resultat 2017	Resultat 2018
Totalt drivstoff konsumert i organisasjonen fra ikke-fornybare kilder, i Joules/MWh, inkludert hvilke drivstoff som er brukt. Inkluderer: fyringsolje (oppvarming), diesel (arbeidsmaskiner og tjenestebiler) og bensin (tjenestebiler)	302-1	Ikke tilgjengelige tall	31 277 (fyringsolje, diesel, bensin)
Totalt drivstoff konsumert i organisasjonen fra fornybare kilder, i Joules/MWh, inkludert hvilke drivstoff som er brukt. Inkluderer HVO	302-1	Ikke tilgjengelige tall	76,6
Rapporter totalt forbruk i Joules, eller MWh for:	302-1		
i. elektrisitet		i. 110 199	i. 123 808
ii. fjernvarme		ii. 616,7	ii. 891,6
iii. fjernkjøling		iii. i/a	iii. i/a
iv. damp		iv. i/a	iv. i/a
Totalt energiforbruk i organisasjonen i Joules eller MWh.	302-1	141 227	156 053
Standard, metodologi, antakelser brukt	302-1	Som 2018	Basert på levert volum fra drivstoffleverandør (fyringsolje, diesel, bensin, HVO). Hensyntar ikke lagerendring. Elforbruk fra strømleverandør Bane NOR Energi og fra LOS (Bane NOR Eiendom)

Follobanen ble i planleggingsfasen utpekt som en pilot for utvikling av metode for klimabudsjett for jernbaneutbygginger. Disse erfaringene skal benyttes som grunnlag for å stille miljøkrav i anskaffelser framover og har blitt benyttet i strategier for klimareduksjoner i planleggingen av nye prosjekter. Bane NOR inngikk også et samarbeid med Statens Vegvesen og Statsbygg for å bistå entreprenørbransjen med å utvikle nye klimavennlige metoder for grunnarbeider, som del av et innovasjonspartnerskap støttet av Innovasjon Norge.

Togselskapenes energiforbruk

Togdrift i Norge forbruker rundt 600 GWh i året. Bane NOR skal tilrettelegge for at togselskapene skal kunne få oversikt over og redusere sitt energiforbruk i elektrisk togdrift. Bane NOR bidrar til dette gjennom systemet «Erex», som håndterer måleverdier, energiavregning og energidata. Systemet er utviklet i et felles partnerskap mellom jernbaneinfrastruktureierne i sju land (Sveits, Nederland, Belgia, Sverige, Danmark, Finland og Norge), og ledes av Bane NOR. For mer informasjon, se www.eres.eu.

Forurensning, utslipp og avfall

Bane NOR har utfordringer med forurensning og utslipp fra infrastruktur og jernbaneanlegg. Jernbaneanleggene og materiellet som er i bruk i dag er delvis av eldre årgang og mangler utstyr og oppsamlingsløsninger som forebygger utslipp. Investeringer og modernisering av anleggene må gjøres for å sikre full utslippskontroll.

Vi har fokus på å sikre korrekt håndtering av avfall og utrangert utstyr langs linjenettet. Store mengder utrangert utstyr som tidligere var tenkt gjenbrukt, skal fjernes i årene framover. I 2019 vil vi fortsette avfallskartleggingen og arbeidet med å rydde strekninger og områder. Vi vil også ha fokus på utslippskontroll på driftsanlegg, samt opprydding og tilbakeføring av anleggsområder. Dette skal også forebygge mulig spredning av farlige stoffer og mikroplast. Vi jobber for å få finansiering til opprydding av lokasjoner med forurenset grunn.

Inngrep i naturen

De store utbyggingsprosjektene har til dels betydelig påvirkning på naturmangfold og arealbruk. Prosjektene i Intercity, på Dovrebanen, og Ringebanen berører verdifull natur med internasjonal verneverdi. Bane NOR følger tiltakspyramiden med fokus på å unngå, alternativt avbøte, konflikter med naturmangfold. Der dette ikke lar seg gjøre, vil restaurering av ødelagte naturverdier eller eventuelt kompensasjon av tapte verdier vurderes i et kost-nytte-perspektiv.

Dyrepåkjørsler er en stor utfordring for jernbansektoren, og bidrar til, foruten dyrelidelser, store personlige og administrative kostnader. I 2018 ble 2 809 dyr påkjørt. Noen av disse var fredede eller rødlistede dyrearter. Den markante økningen sammenlignet med foregående år kan tilskrives en meget snørik vinter. I 2018 ble utbygging av gjerder langs sporene intensivert.

Miljøtiltak i eiendomsmassen

Bane NOR eier, utvikler og forvalter eiendommer over hele landet. Porteføljen omfatter stasjoner, jernbanetilknyttede service- og driftsbygg, næringsbygg, boliger og tomter. De fleste eiendommene er sentralt plassert ved kollektivknutepunkter og langs jernbanen. Når man rår over store eiendommer, setter man også spor.

Vi har satt oss følgende miljøhovedmål i eiendomsutviklingen:

- Utvikle attraktive og bærekraftige knutepunkt med høy arealutnyttelse. Knutepunktene skal ha løsninger med god estetisk og miljømessig kvalitet, i tillegg til høy funksjonsverdi.
- Alle nye bygninger over 10 000 kvadratmeter skal BREEAM-NOR-klassifiseres, med ambisjon om BREEAM-NOR Excellent.

Andre uønskede hendelser

Indikator	GRI-henvisning	Resultat 2017	Resultat 2018
Non-compliance lover og regler miljø	307	1	0
Andre uønskede hendelser:	Bane Nor-spesifikk		
i) Antall miljøskader		i) Ikke tilgjengelige tall	i) 306
ii) Tilløp til miljøskader		ii) Ikke tilgjengelige tall	ii) 886
iii) Antall dyre påkjørsler		iii) 2169	iii) 2809

I arbeidet med å forebygge støyplager for naboer nær sporet arbeides det aktivt i nye plansaker med å sikre at støyproblematikken blir håndtert i henhold til gjeldende regelverk. Dette innebærer at nye utbygginger nær spor må overholde de støykrav som til enhver tid er satt, slik at ikke flere blir utsatt for støy fra jernbanen.

Bane NOR Eiendom**Redusere ressursforbruk gjennom god forvaltning**

Indikator	GRI-henvisning	Resultat 2017	Resultat 2018
Reduksjon i energiforbruk målt i kWh/m ²	302-4	5,95%	1,36%
Reduksjon i bruk av fossilt brensel	305-5	14%	8,17%

- Energimerke A ved nybygg og B ved rehabiliteringer, samt redusere ressursforbruk gjennom god forvaltning.

7.3 Ivareta kulturminner og kulturmiljø

Bane NOR er eier av en rekke kulturhistoriske bygninger og objekter som stasjonsbygninger og bygg- og infrastrukturtekniske anlegg. Bevaringen av disse er en del av vårt samfunnsansvar ved vern gjennom bruk.

Jernbaneanleggenes utforming og historie er også en viktig del av reiseopplevelsen, og vi bruker mye ressurser på å bevare verdiene, øke kunnskapsgrunnlaget og gjøre lokalitetene tilgjengelige for allmennheten. Ambisjonen er å sikre at kulturminner ikke går tapt, men blir formidlet til befolkningen og bevart for ettertiden. For Bane NOR er det viktig å være ansvarlig i to retninger, både økonomisk og gjennom å respektere kulturminner; fredning gjennom vern.

Bane NOR skal være en fremtidsrettet klima- og miljøaktør**STATUS 2018 – HVA GJORDE VI?****MÅL FOR 2019 – 1 ÅR****MÅL FOR 2019-2023 – 5 ÅR****Videreutvikle jernbanens miljøfortrinn**

• Etablert målbildet og strategier i lys av samfunnsoppdraget • Etablert rutiner for måling og kommunikasjon av miljøarbeidet • Forberedt Bane NORs miljøåret 2019 • Godkjent partnerskap med Oslo kommune i deres europeiske miljøår	• Synliggjøre Bane NORs positive bidrag på klima og miljø gjennom Miljøåret 2019 • Dokumentere miljøfortrinn gjennom ytterligere kvalitative og kvantitative indikatorer • Fremme jernbanens miljøfortrinn gjennom miljøeffektiv tjenesteutvikling	• Jernbanens relative andel av transport av reisende og gods øker • Jernbanens miljøfortrinn er faglig forankret, akseptert og godt dokumentert. • Vi utvikler og anvender innovative og digitale løsninger for å fremme transportvekst og klimavennlig reisemønster. • Vekst per passasjerkm 5% og tonnkm 2,5%

Redusere klima- og miljøavtrykk fra egen aktivitet

• Etablert målbildet og strategier • Etablert konsernprosedyre for klima og miljø. • Etablert rutiner for måling og kommunikasjon av resultater. • Etablert kriterier og hjelpemidler for oppfølging og undersøkelse av alvorlige miljøhendelser • Forberedt Bane NORs miljøåret 2019	• Bevisstgjøre ansatte på Bane NORs fotavtrykk på klima og miljø gjennom Miljøåret 2019 • Etablere plan for ryddig og sikring av gammel forurensning og avfall • Følge opp alvorlige miljøhendelser og sikre organisatorisk læring • Risikobaserte forbedringsaktiviteter i utbygging og drift • Innføre ytterligere kvalitative og kvantitative indikatorer for å styrke fokuset på klima og miljø. • M-verdi = 2	• Jernbanens klima- og miljøavtrykk reduseres målrettet mot en nullvisjon, og Bane NOR kan vise til målbare reduksjoner både i anleggs- og driftsfase. • Ingen nye jernbaneanlegg bidrar til redusert miljøkvalitet etter ferdigstilling • Læring fra hendelser og erfaringer fra forbedringstiltak benyttes som grunnlag for langsiktige forbedringer

Ivareta kulturminner og kulturmiljø

• Strategier og fokusområder etablert i tråd med samfunnsoppdrag. • Videreført arbeid med registrering, dokumentasjon av vernede objekter • Fulgt opp vedlikeholds- og sikringsarbeid på museumsjernbaner og utvalgte vernede bygg • Utført vedlikeholdsarbeid på 426 av våre 550 fredete/vernete bygninger • Forberedt Bane NORs miljøåret 2019	• Etablere standarder for miljøeffektiv forvaltning, vern og videreutvikling av kulturminner og kulturmiljøer i Bane NORs eie. • Videreføre arbeid med kartlegging, registrering og formidling av kulturminner langs jernbanen. • Ytterligere heving av tilstandsnivået på tilnærmet samtlige vernete bygg • Fremme interesse for og kunnskap om jernbanens kulturarv gjennom Miljøåret 2019	• Våre kulturminner er registrert, dokumentert og formidlet gjennom kartløsninger. • Vi arbeider målrettet for å sikre kulturarv gjennom kunnskap og formidling av kulturverdier.

Bane NOR skal ha kunden og samfunnet i sentrum

Vi er opptatt av hva de som bruker jernbanen synes om den leveransen de får av oss. Derfor måler vi jevnlig hvor tilfredse kundene er. Bane NORs mål er å skape høy tilfredshet gjennom god dialog med og økt innsikt om kundene, som skal resultere i mer tilpassede produkter og tjenester av høy kvalitet.

Kundetilfredshetsundersøkelsen blant reisende som ble gjennomført våren 2018 viser en positiv utvikling (+3) av Bane NORs informasjon i avvik, både for NSB lokal- og regiontog. Undersøkelsen viser en tilbakegang i tilfredshet med stasjonsområdet både for NSB lokal – og regiontog. Arbeidsreiser (pendlere) gir en lavere score i forhold til totalt antall reisende.

Bane NOR måler kundetilfredshet hos togselskapene jevnlig. Resultatet for 2018 ligger på samme nivå som for 2017. I 2018 har vi spesielt arbeidet med forbedring av punktligheten på jernbanen og forbedret informasjon til togselskapene, og de reisende på plattformen og gjennom den nye appen NÅ.

8.1 Punktlighet og forutsigbarhet

Punktlighet er det viktigste for dem som reiser med eller frakter varene sine på tog. I dag er vi blant de aller beste på punktlighet i Europa, noe som er helt sentralt for omdømmet og kundetilfredsheten vår.

Bane NOR skal tilby en moderne jernbaneinfrastruktur som tilrettelegger for økt punktlighet og regularitet. En vesentlig andel av jernbanebevilgningene går til drift og vedlikehold. Dette er

nødvendig for å opprettholde og videreutvikle en sikker og driftsstabil jernbane med høy punktlighet, regularitet og oppetid.

Vi jobber systematisk og målrettet for å finne tiltak som kan gjøre punktligheten på norsk jernbane enda bedre, blant annet gjennom overvåking av viktige komponenter i sporet, slik at de kan skiftes ut før de fører til feil og forsinkelser. Såkalte signalfeil, med vekslere og sporfelt som de største bidragsyterne, utgjør en vesentlig andel av forsinkelsene i norsk togtrafikk. Bane NOR har derfor innført tilstandsovervåking på et større antall vekslere i løpet av de siste årene.

I tillegg startet arbeidet med oppetidstiltak på landets tetteste trafikkerte strekning Lillestrøm-Drammen. Tiltak som gir økt punktlighet på denne strekningen berører flest kunder. Vi har økt det forbyggende vedlikeholdet, vi overvåker og fornyer anleggene, og forenkler sporplanene, og forbedret vintervedlikeholdet særlig på Oslo S og Skøyen.

I 2017 og 2018 har Bane NOR gjennomført et omfattende prosjekt for utbygging av informasjonsskjermer og høyttalere på stasjonene. På stasjoner med mye trafikk vises sammensetningen av togene på skjer-

mene. Dette bidrar til mer effektiv av- og påstigning, mer effektive stasjonsopphold og mindre forsinkelser. Bane NOR og togselskapene har etablert et tett samarbeid ved operative avvik som sikrer raskere iverksettelse av avvikshåndtering og raskere relevant informasjon ut til de reisende. Vi har også lansert appen NÅ, som gir reisende tilgang til monitoren på stasjonen. Denne er spesielt tilrettelagt for blinde og svaksynte.

I 2019 vil vi fokusere på å etablere én kilde for all kundeinformasjon, slik at informasjonen er lik i alle kanaler. Dette jobber vi sammen med togselskapene og Entur om.

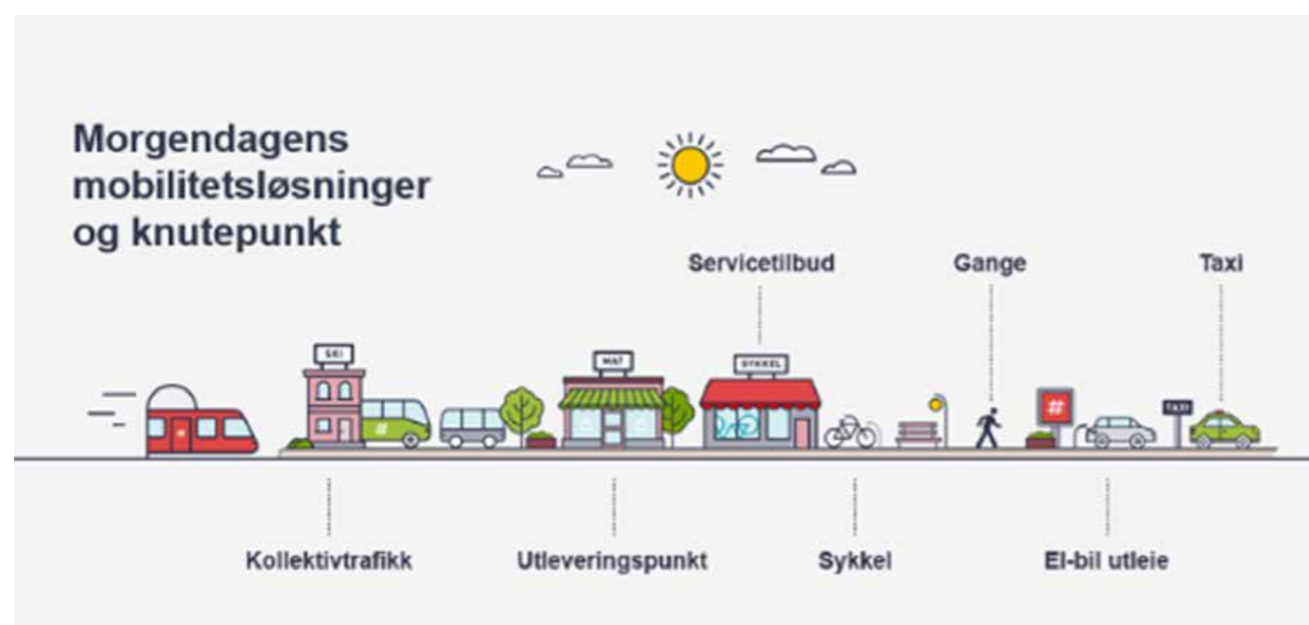
8.2 Knutepunktutvikling og sømløs reise

Det foregår et globalt paradigmeskifte innen mobilitet. Folk har høyere krav til hvordan de skal komme seg fra a til b, og hvor sømløst det skal foregå.

Ved å utvikle boliger og næringsbygg og legge til rette for gode service- og reisetilbud i og ved knutepunktene, vil Bane NOR bidra til trafikkvekst for jernbanen samtidig som vi skaper merverdi for samfunnet.

«Mobility as a Service» er en ny type tjeneste kombinerer ulike reisealternativer. For å sikre at tog kobles opp mot fremtidige, attraktive og grønne reisekjeder, har vi satt i gang en prosess for å avklare hvilken rolle vi skal ta på våre knutepunkt. Bane NORs evne til å dele areal med andre aktører blir avgjørende for å få gode dør-til-dør-løsninger, inkludert togreise, til å lykkes.

I 2018 har Bane NOR jobbet med et pilotprosjekt på Ski i forbindelse med utbyggingen av ny stasjon. I 2019 vil vi konkretisere rollen vi vil ha i fremtidens mobilitetslandskap.

Knutepunktutvikling og sømløs reise

Indikator	GRI-henvisning <small>Ikke compliant</small>	Resultat 2017	Resultat 2018
Regularitet	Bane NOR-spesifikk	97,2 %	96,2 %
Punktligheit, alle persontog	Bane NOR-spesifikk	91,0 %	88,7 %
Punktligheit, godstog	Bane NOR-spesifikk	80,2 %	73,0 %
KTI – togselskap	Bane NOR-spesifikk	56	49 (med ny skala, 56 med gammel skala)
KTI – passasjerer	Bane NOR-spesifikk	73	74
Leietakerindeks	Bane NOR-spesifikk	Ikke målt i 2017	74 %
Omdømmeindeks	Bane NOR-spesifikk	Ikke tall	17

Bane NOR skal ha kunden og samfunnet i sentrum

STATUS 2018 – HVA GJORDE VI?	MÅL FOR 2019 – 1 ÅR	MÅL FOR 2019-2023 – 5 ÅR
Punktligheit og forutsigbarheit		
<ul style="list-style-type: none"> Etablert målbildet Styrket risikoanalysen Styrket roller og ansvar og rutiner Det tverrfaglige arbeidet med hensyn på punktligheit og regularitet er styrket. Det er etablert struktur for punktligheits- KPI Det er gjennomført korte tiltak for å kunne finne de tiltakene som bedrer punktligheiten mest. Punktligheitstiltak på landets mest trafikkerte strekning mellom Lillestrøm og Drammen. Videreutviklet, etablerte og forbedret kundeinformasjon på stasjoner og applikasjonen NÅ Videreutviklet kundeportal og oppfølging Tilstandsbasert vedlikehold (Smart Vedlikehold) på veksler og sporfelt tok bort rundt 579 forsinkelsestimer Rutiner for endringshåndtering av transmisjon og GSM-R (GSM for jernbanen) ga færre driftsstans (opptid på over 99,98%) 	<ul style="list-style-type: none"> Forbedre punktligheit og regularitet Punktligheitstiltak mellom Lillestrøm og Drammen. Styrke proaktiv og kunderettet kommunikasjonen. Ytterligere forbedre kundeinformasjon til de reisende og tredjepart i normal- og avvikssituasjoner. I større grad utnytte teknologi for proaktivt og tilstandsbasert vedlikehold og for kundeorientering. Redusere antall forsinkelsestimer med 800. Ytterligere forbedret tilgang på transmisjon og GSM-R. 	<ul style="list-style-type: none"> Vi skal tilby en moderne jernbaneinfrastruktur som tilrettelegger for økt punktligheit og regularitet, på nivå med de beste i Europa. Vi gir kundene god kundeinformasjon i alle kanaler Vi overvåker objekter for å øke punktligheit (reduere feil på veksler med 50%) Vi optimaliserer vedlikehold basert på tilstand i stedet for tid Vår kjøreveis-IKT forårsaker ingen driftsstans
Knutepunktutvikling		
<ul style="list-style-type: none"> Bane NOR har en aktiv rolle i alle relevante knutepunktprosjekter for kollektivtrafikk og byutvikling Reguleringsplaner legger grunnlaget for høy utnyttelse og velfungerende byrom i knutepunkter Bane NORs arkitektoniske løsninger har god estetisk og miljømessig kvalitet Bane NOR tilbyr brukervennlige tjenester og løsninger og gjør stasjonsområder til sentrale knutepunkt i byer/tettsteder Bane NOR utvikler sømløse overganger ved stasjonene og tilrettelegger for grønne reisekjeder og nye miljøvennlige mobilitetstjenester/-løsninger 	<ul style="list-style-type: none"> Etablere standarder for knutepunktutvikling Definere Bane NORs rolle innen knutepunktutvikling gjennom Miljøåret 2019 Reguleringsplaner legger grunnlaget for høy utnyttelse og velfungerende byrom i knutepunkter Bane NORs arkitektoniske løsninger har god estetisk og miljømessig kvalitet Bane NOR tilbyr brukervennlige tjenester og løsninger og gjør stasjonsområder til sentrale knutepunkt i byer/tettsteder Bane NOR utvikler sømløse overganger ved stasjonene og tilrettelegger for grønne reisekjeder og nye miljøvennlige mobilitetstjenester/-løsninger 	<ul style="list-style-type: none"> Reguleringsplaner legger grunnlaget for høy utnyttelse og velfungerende byrom i knutepunkter Bane NORs arkitektoniske løsninger har god estetisk og miljømessig kvalitet Bane NOR tilbyr brukervennlige tjenester og løsninger og gjør stasjonsområder til sentrale knutepunkt i byer/tettsteder Bane NOR utvikler sømløse overganger ved stasjonene og tilrettelegger for grønne reisekjeder og nye miljøvennlige mobilitetstjenester/-løsninger
Sømløs reise		
<ul style="list-style-type: none"> Bane NOR igangsetter en prosess for å avklare hvilken rolle vi skal ha vis å vis andre transportaktører på våre knutepunkt. Bane NOR jobber med et pilotprosjekt på Ski i forbindelse med utbyggingen av ny stasjon. 	<ul style="list-style-type: none"> Få på plass en tilnærming/strategi som konkretiserer rollen vi vil ha i fremtidens mobilitetslandskap. 	<ul style="list-style-type: none"> Bane NOR legger best mulig til rette for sømløse reiser

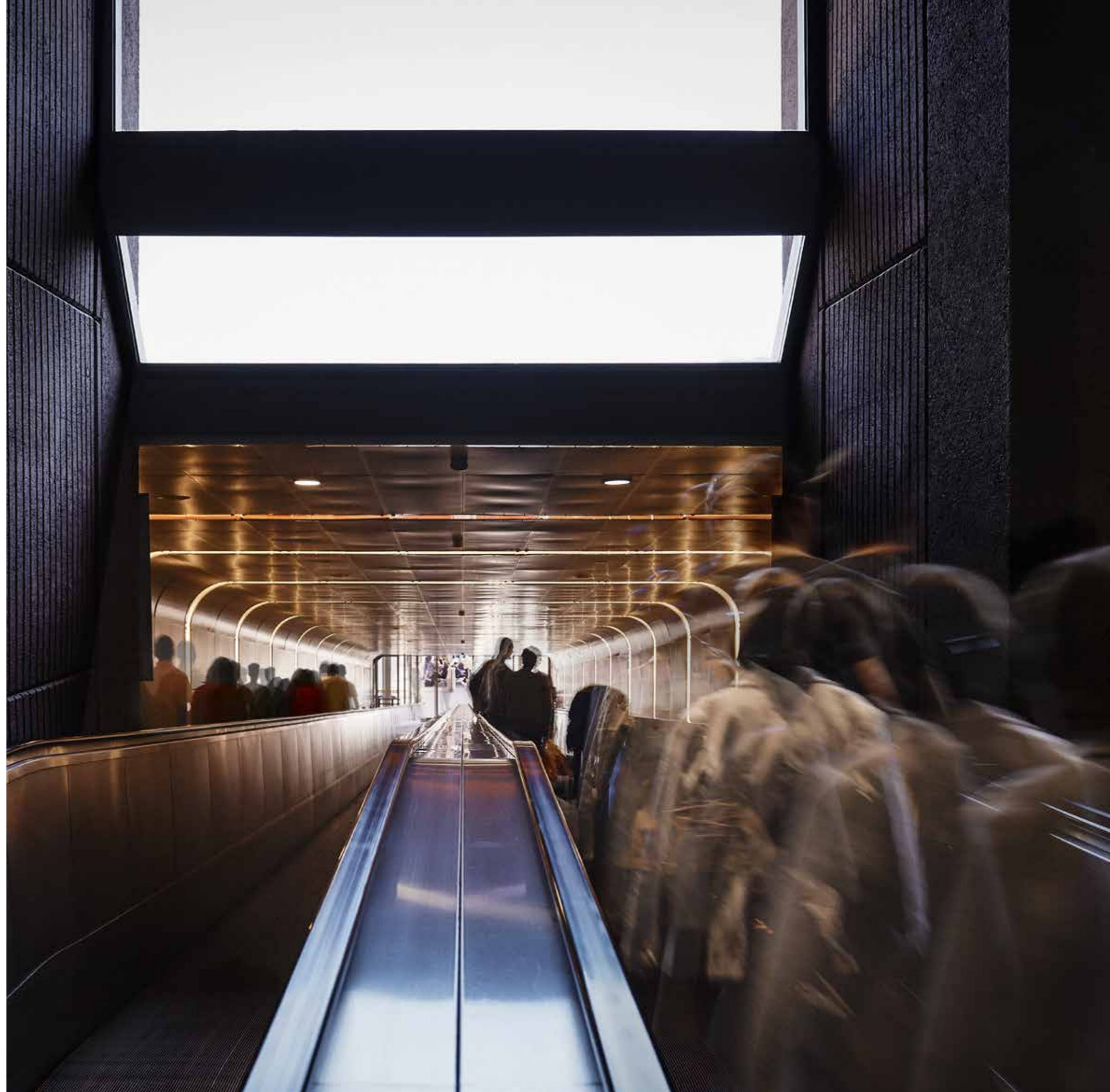
Lokalt initiativ

Oslo S er Norges travleste knutepunkt med over 160 000 personer innom hvert døgn. Bane NOR samarbeider her med Kirkens Bymisjon om to prosjekter.

Sporet er et tiltak for å møte og bistå mennesker i en vanskelig situasjon. Fem ansatte og et stort antall frivillige går oppsøkende på stasjonsområdet, og er tilgjengelige for samtale, råd, veiledning og praktisk bistand. På Sporet finnes også et eget rom. Bane NOR stiller med lokaler og økonomisk støtte.

Lønn som fortjent tilbyr vanskeligstilte mennesker lønnet arbeid ved å rydde og plukke søppel på uteområdene rundt Oslo S. Arbeidstilbudet er et alternativ til rus, prostitusjon og kriminalitet. Det å arbeide er med på å motivere til endring i den enkeltes liv. Ved å jobbe en eller flere dager i uka reduseres rusinntaket, samtidig som Oslo S blir et triveligere og ryddigere sted.

Rom for Kunst er kunstprosjekter på Oslo S i samarbeid med Kulturbyrået Mesén. Intensjonen er å skape positive opplevelser for de mange besøkende og reisende på Oslo S.

Bærekraft fremover

Dette er den første utgaven av Bane NORs bærekraftsrapport. Den er ikke fullstendig på alle områder, men en god start på å måle vår innsats for en bærekraftig utvikling. Vi vil fremover forbedre grunnlaget for bærekraftsrapporten vår og utvikle den til et godt styringsdokument for videre arbeid. Vi vil fortsatt jobbe for å utarbeide bærekraftsrapporteringen i henhold til hoved-prinsippene i Global Reporting Initiative (GRI), og vi vil også vurdere å integrere FNs bærekraftsmål der dette er hensiktsmessig.

FNs bærekraftsmål er en global plan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimendringene innen 2030. De ser miljø, økonomi og sosial utvikling i sammenheng. De gjelder for alle land og er et veikart for den globale innsatsen for en bærekraftig utvikling.

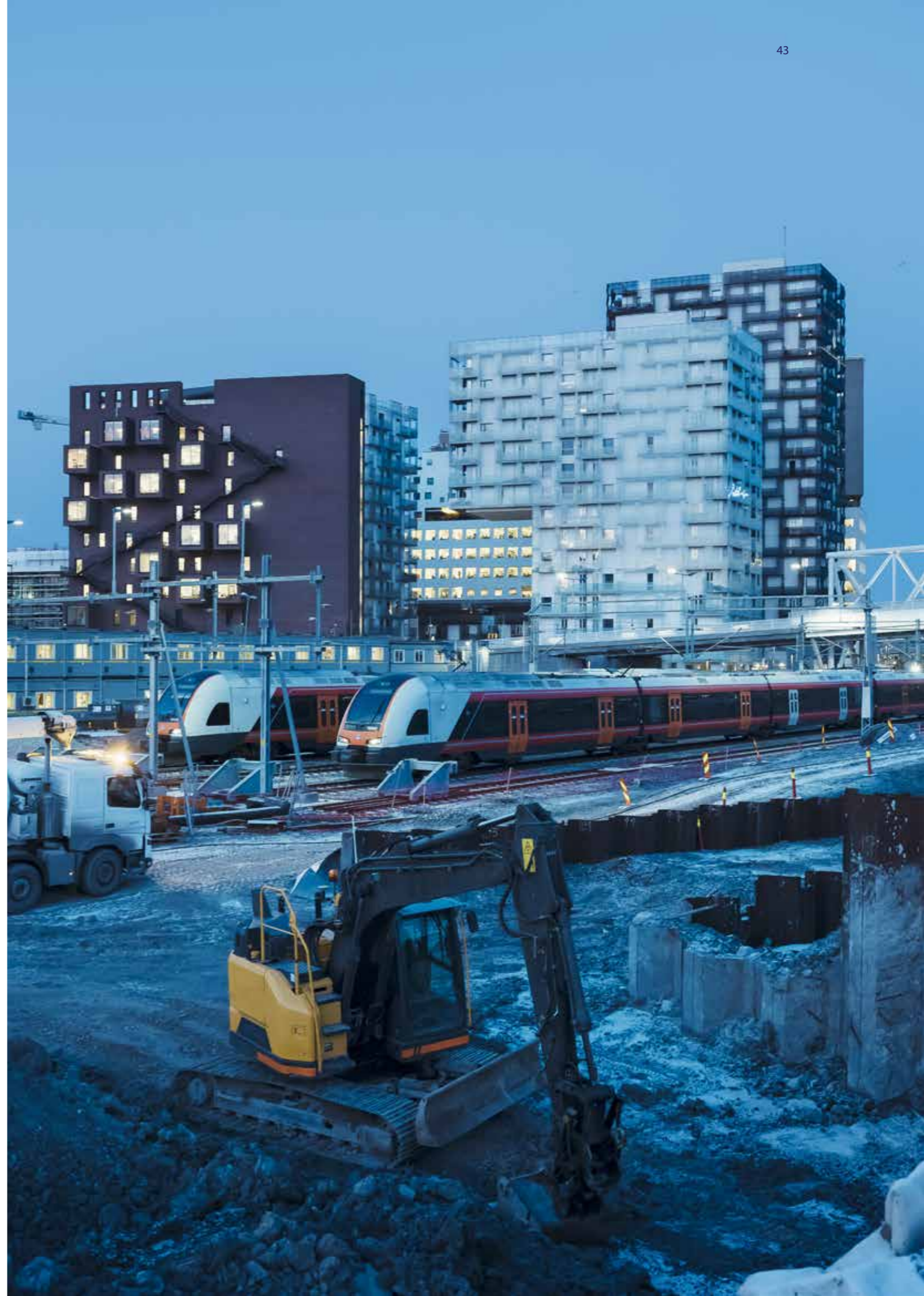
I 2019 er vi samarbeidspartner med Oslo kommune i deres europeiske miljøhovedstadsår og vi gjennomfører et miljøår der målsettingen er å bevisstgjøre egen organisasjon om vårt avtrykk på miljø og klima og bevisstgjøre om jernbanens miljøfortrinn. Dette vil gi oss et godt fundament og et enda bedre grunnlag.

Bane NOR har en nøkkelrolle i bærekraftsarbeidet i Norge, både i form av å forbedre jernbanen - den mest klimavennlige transport-formen vi har - og ved å redusere egne utslipp. Vi er en stor, statlig arbeidsgiver og byggherre. I vår virksomhet samarbeider vi med mange av våre interessenter og

bidrar til at reisende får et miljøvennlig alternativ hver eneste dag. Det gir oss en unik mulighet til å sørge for at vi som organisasjon, våre ansatte, kundene våre og samfunnet vi opererer i oftere tar bærekraftige valg.

Bane NORs strategi for 2019-2023 tydeliggjør de strategiske målene for vår aktivitet som samfunnsaktør:

/// Vi skal redusere klima og miljøavtrykk i samfunnet og i egen aktivitet, bygge et godt omdømme i samfunnet og bygge ledende kompetanse og sikre fornøyde medarbeidere.

Vedlegg 1: Våre strategiske mål for 2019 og 2023

Konsernmål	Indikator	Ansvarlig	Måltall 2019	Måltall 2023
Sikkerhet				
Leverer Europas sikreste jernbane	Antall omkomne	Sikkerhet og kvalitet	0	0
	Antall hardt skadde	Sikkerhet og kvalitet	0	0
	HI-verdi, entreprenører	Sikkerhet og kvalitet	≤4	≤2
	HI-verdi, egne ansatte (i produksjon og på anlegg)	Sikkerhet og kvalitet	≤4	≤2
Mer for pengene				
Oppnå produktivitetstøknning på 15% sammenliknet med 2018	Produktivitet	Virksomhetsstyring	3%	15%
	Utvikling andel administrasjonskostnader	Virksomhetsstyring	≤0%	≤0%
Redusere utbyggingskostnader med 9 milliarder innen 2029	Gevinstrealisering, utbygging 2020	Utbygging	0	9 mrd. (mål 2029)
	Kostnadsavvik, plan- og utbyggingsprosjekter (K03, K04)	Utbygging	0	0
Skape verdier fra eiendomsporteføljen for eier og samfunn	Verdiutvikling eiendomsportefølje (årlig)	Eiendom	2%	2%
	Direkte avkastning (årlig)	Eiendom	2,3%	2,3%
	Reduksjon FDV-kostnader, eiendom	Eiendom	0%	0%
Kunden i sentrum				
Være blant de mest driftstabile infrastrukturforvalterne for jernbane i Europa	Regularitet	Kunde og trafikk	97,7%	97,7%
	Punktlighet, alle persontog	Kunde og trafikk	90%	90%
	Punktlighet, godstog	Kunde og trafikk	80%	80%
Skape god tilfredshet hos våre kunder	KTI – togselskap	Kunde og trafikk	65	75
	KTI – passasjerer	Kunde og trafikk	75	76
	Leietakerindeks	Eiendom	80	80
Fremtidsrettet samfunnsaktør				
Redusere klima- og miljøavtrykk i samfunnet og i egen aktivitet	Vekst passasjerkilometer	Kunde og trafikk	1%	5%
	Vekst tonnkilometer	Kunde og trafikk	0%	2,5%
	Redusere direkte CO2-utslipp	Sikkerhet og kvalitet	3,6%	18%
Bygge et godt omdømme i samfunnet	Omdømmeindeks	Kommunikasjon og samfunnskontakt	15	30
	Arbeidsgiverattraktivitet (rangering)	HR	27	≤15
Utvikle sterke kompetansemiljø og engasjerte medarbeidere	Medarbeiderengasjement	HR	78	81
	Sykefravær	HR	≤4,5%	≤4,5%
	Kontinuerlig forbedring	HR	72,5	75
	Kompetanse	HR	76,5	78

Vedlegg 2: GRI Indeks

Generell informasjon om Bane NOR og denne rapporten

Strategi og analyse

Standard-redegjørelse	Indikator-stikkord	Kapitel eller nettsadresse
102-14	Forord	Kapitel 2

Organisasjonen

Standard-redegjørelse	Indikator-stikkord	Kapitel eller nettsadresse
102-1	Navn	Bane NOR SF
102-2	Produkt	Kapitel 3
102-3	Hovedkontor	Oslo
102-4	Tilstedeværelse	Bane NOR har virksomhet kun i Norge
102-5	Eierforhold	Kapitel 3
102-6	Markeder	Kapitel 3
102-7	Størrelse	Kapitel 3
102-8	Ansatte	Kapitel 3
102-9	Leverandørkjede	Kapitel 5
102-10	Endringer	Kapitel 3
102-11	Føre-var	Kapitel 3
102-12	Støtte til CSR initiativ	Kapitel 3
102-13	Interesse-org	Kapitel 3

Strategi

Standard-redegjørelse	Indikator-stikkord	Kapitel eller nettsadresse
102-14	Uttalelse fra CEO	Kapitel 2

Etiske retningslinjer

Standard-redegjørelse	Indikator-stikkord	Kapitel eller nettsadresse
102-16	Etiske retningslinjer	https://www.banenor.no/Marked/Leverandorinfo/etiske-retningslinjer/

Eierstyring og selskapsledelse

Standard-redegjørelse	Indikator-stikkord	Kapitel eller nettsadresse
102-16	Eierstyring og selskapsledelse	Bane NORs årsrapport 2018

Rapporteringspraksis

Standard-redegjørelse	Indikator-stikkord	Kapitel eller nettsadresse
102-45	Oversikt, bedrift	Kapitel 3
102-46	Definere rapport-innhold og avgrensing	Kapitel 4
102-47	Vesentlige temaer	Kapitel 4
102-48	Rettelser i informasjon	
102-49	Endret rapportering	Kapitel 5, 6, 7, og 8
102-49	Endrede målemetoder	Kapitel 5, 6, 7 og 8

Om rapporten

Standard-redegjørelse	Indikator-stikkord	Sidenummer eller nettsadresse
102-50	Gjelder for	2018
102-51	Forrige rapport	2017
102-52	Intervall	Årlig
102-53	Kontakt	postmottak@banenor.no
102-54	Type GRI-rapport	Bane NOR har brukt GRI-standarden som utgangspunkt for rapporteringen og jobber mot å rapportere i henhold til standarden metode Core
102-55	GRI-indikatoroversikt	Se vedlegg til denne rapporten
102-56	Revisjon	N/A

Vedlegg 3: Indikatorer for Bane NOR sine vesentlige temaer

Mål: Bane NOR skal opptre forbilledlig og etisk

Jernbanesikkerhet

GRI-indikator	Indikatorstikkord	Kapitel eller nettsadresse
103-1	<ul style="list-style-type: none"> Hvorfor er dette temaet viktig for Bane NOR 	Kapitel 5.1
103-2	<ul style="list-style-type: none"> Hvordan påvirker dette temaet Bane NOR og hvordan arbeider Bane NOR 	
103-3	<ul style="list-style-type: none"> Policy/Styringssystem (mål, forpliktelser, roller og ansvar, prosesser, klage mekanismer) Rutiner for evaluering av effektiviteten av tilnærming samt resultater av evalueringer 	
403-1	Organisering	Kapitel 5.1

Anti-korrupsjon og habilitet

GRI-indikator	Indikatorstikkord	Kapitel eller nettsadresse
103-1	<ul style="list-style-type: none"> Hvorfor er dette temaet viktig for Bane NOR 	Kapitel 5.2
103-2	<ul style="list-style-type: none"> Hvordan påvirker dette temaet Bane NOR og hvordan arbeider Bane NOR 	
103-3	<ul style="list-style-type: none"> Policy/Styringssystem (mål, forpliktelser, roller og ansvar, prosesser, klage mekanismer) Rutiner for evaluering av effektiviteten av tilnærming samt resultater av evalueringer 	
205-1	Gjennomføring av risikovurderinger innen korrupsjon i prosjekter og enheter	Kapitel 5.2
205-2	Kommunikasjon og trening i Bane NORs anti-korrupsjonsrutiner	Kapitel 5.2
102-17	Varslingskanaler	Kapitel 5.2

Utvikle en bærekraftig leverandørkjede

GRI-indikator	Indikatorstikkord	Kapitel eller nettsadresse
103-1	<ul style="list-style-type: none"> Hvorfor er dette temaet viktig for Bane NOR 	Kapitel 5.3
103-2	<ul style="list-style-type: none"> Hvordan påvirker dette temaet Bane NOR og hvordan arbeider Bane NOR 	
103-3	<ul style="list-style-type: none"> Policy/Styringssystem (mål, forpliktelser, roller og ansvar, prosesser, klage mekanismer) Rutiner for evaluering av effektiviteten av tilnærming samt resultater av evalueringer 	
308-1 308-2	Evaluering av klima og miljø Negativ påvirkning og aksjoner gjennomført	Kapitel 7.2
414-1 414-2	Evaluering av sosiale forhold: menneskerettigheter, arbeidsforhold, HMS Negativ påvirkning og aksjoner gjennomført	Kapitel 5.3
409-1 409-2	Evaluering av tvungent arbeid/ tvungen arbeidskraft Negativ påvirkning og aksjoner gjennomført	Kapitel 5.3

Mål: Bane NOR skal være en attraktiv arbeidsgiver

Involverende og godt arbeidsmiljø

GRI-indikator	Indikatorstikkord	Kapitel eller nettsadresse
103-1	<ul style="list-style-type: none"> Hvorfor er dette temaet viktig for Bane NOR 	Kapitel 6.1
103-2	<ul style="list-style-type: none"> Hvordan påvirker dette temaet Bane NOR og hvordan arbeider Bane NOR 	
103-3	<ul style="list-style-type: none"> Policy/Styringssystem (mål, forpliktelser, roller og ansvar, prosesser, klage mekanismer) Rutiner for evaluering av effektiviteten av tilnærming samt resultater av evalueringer 	
102-8	Informasjon om ansatte	Kapitel 6.1
403-1	Helse, miljø og sikkerhet – organisering/HMS system	Kapitel 6.1
403-2	Sykefravær	Kapitel 6.1
403-3	Særlig utsatte ansatte-grupper	Kapitel 6.1
403-9	Arbidsrelaterte ulykker/skader	Kapitel 6.1
416-2	HMS-brudd relatert til produkter/tjenester	Kapitel 6.1
406-1	Diskrimineringsaker og gjennomførte korreksjons/forbedrings-aksjoner	Kapitel 6.1

Kompetent og utviklende arbeidsmiljø

GRI-indikator	Indikatorstikkord	Kapitel eller nettsadresse
103-1	<ul style="list-style-type: none"> Hvorfor er dette temaet viktig for Bane NOR 	Kapitel 6.2
103-2	<ul style="list-style-type: none"> Hvordan påvirker dette temaet Bane NOR og hvordan arbeider Bane NOR 	
103-3	<ul style="list-style-type: none"> Policy/Styringssystem (mål, forpliktelser, roller og ansvar, prosesser, klage mekanismer) Rutiner for evaluering av effektiviteten av tilnærming samt resultater av evalueringer 	
404-1	Trening per ansatt	Kapitel 6.2
404-2	Treningsprogrammer for ansatte og assistanse for overgang	Kapitel 6.2
403	Medarbeider utviklings- og karriere planlegging	Kapitel 6.2

Mangfold og likestilling

GRI-indikator	Indikatorstikkord	Kapitel eller nettsadresse
103-1	<ul style="list-style-type: none"> Hvorfor er dette temaet viktig for Bane NOR 	Kapitel 6.3
103-2	<ul style="list-style-type: none"> Hvordan påvirker dette temaet Bane NOR og hvordan arbeider Bane NOR 	
103-3	<ul style="list-style-type: none"> Policy/Styringssystem (mål, forpliktelser, roller og ansvar, prosesser, klage mekanismer) Rutiner for evaluering av effektiviteten av tilnærming samt resultater av evalueringer 	
401-1	Rekruttering per aldersgruppe, region, kjønn	Kapitel 6.3
405-1	Likestilling i styret, ledelse, ansatte	Kapitel 6.3
405-2	Lønn kvinner vs menn	Kapitel 6.3

Mål: Bane NOR skal være en fremtidsrettet klima- og miljøaktør

Videreutvikle jernbanens miljøfortrinn, redusere klima- og miljøavtrykk i egen aktivitet

GRI-indikator	Indikatorstikkord	Kapitel eller nettsadresse
103-1	<ul style="list-style-type: none"> Hvorfor er dette temaet viktig for Bane NOR 	Kapitel 7.1
103-2	<ul style="list-style-type: none"> Hvordan påvirker dette temaet Bane NOR og hvordan arbeider Bane NOR 	
103-3	<ul style="list-style-type: none"> Policy/Styringssystem (mål, forpliktelser, roller og ansvar, prosesser, klage mekanismer) Rutiner for evaluering av effektiviteten av tilnærming samt resultater av evalueringer 	
302-	Energiforbruk	Kapitel 7.2
305-1	<ul style="list-style-type: none"> Klimaregnskap Scope 1 	Kapitel 7.2
305-2	<ul style="list-style-type: none"> Klimaregnskap Scope 2 	
305-3	<ul style="list-style-type: none"> Klimaregnskap Scope 3 	
307	Non-compliance lover og regler miljø	Kapitel 7.2
419-1	Non-compliance lover og regler (sosioøkonomiske aspekter) støy	Kapitel 7.2

Mål: Bane NOR skal ha kunden og samfunnet i sentrum

Punktlighet og forutsigbarhet

GRI-indikator	Indikatorstikkord	Kapitel eller nettsadresse
103-1	<ul style="list-style-type: none"> Hvorfor er dette temaet viktig for Bane NOR 	Kapitel 8
103-2	<ul style="list-style-type: none"> Hvordan påvirker dette temaet Bane NOR og hvordan arbeider Bane NOR 	
103-3	<ul style="list-style-type: none"> Policy/Styringssystem (mål, forpliktelser, roller og ansvar, prosesser, klage mekanismer) Rutiner for evaluering av effektiviteten av tilnærming samt resultater av evalueringer 	
Bane NOR-spesifikke indikatorer		

Knutepunktsutvikling og Sømløs reise

GRI-indikator	Indikatorstikkord	Kapitel eller nettsadresse
103-1	<ul style="list-style-type: none"> Hvorfor er dette temaet viktig for Bane NOR 	Kapitel 8
103-2	<ul style="list-style-type: none"> Hvordan påvirker dette temaet Bane NOR og hvordan arbeider Bane NOR 	
103-3	<ul style="list-style-type: none"> Policy/Styringssystem (mål, forpliktelser, roller og ansvar, prosesser, klage mekanismer) Rutiner for evaluering av effektiviteten av tilnærming samt resultater av evalueringer 	
Bane NOR-spesifikke indikatorer		

Kundetilfredshet

GRI-indikator	Indikatorstikkord	Kapitel eller nettsadresse
103-1	<ul style="list-style-type: none"> Hvorfor er dette temaet viktig for Bane NOR 	Kapitel 8
103-2	<ul style="list-style-type: none"> Hvordan påvirker dette temaet Bane NOR og hvordan arbeider Bane NOR 	
103-3	<ul style="list-style-type: none"> Policy/Styringssystem (mål, forpliktelser, roller og ansvar, prosesser, klage mekanismer) Rutiner for evaluering av effektiviteten av tilnærming samt resultater av evalueringer 	
Bane NOR-spesifikke indikatorer		

Vedlegg 4: Klimaregnskap

Klimaregnskap³

Indikator	GRI-henvisning	Resultat 2017	Resultat 2018
Scope 1 Tonn CO ₂ -ekvivalenter	Ikke compliant		
Drivstofforbruk Bane NOR sine arbeidsmaskiner ⁴	305-1	4 041	4 274
Drivstofforbruk Bane NOR sine tjenestebiler ⁵	305-1	3 892	3 877
Bruk av oljefyr til oppvarming ⁶	305-1	220	181
Sum Scope 1	305-1	8 154	8 426
Scope 2 Tonn CO ₂ -ekvivalenter			
Elektrisitetsforbruk – lokasjonsbasert metode ⁷	305-2	13 875	15 847
Sum Scope 2	305-2		15 850
Scope 3 Tonn CO ₂ -ekvivalenter			
Ansattes flyreiser ⁸	305-3	1 014	986
Bruk av ansattes egne biler til arbeidsreiser (kilometergodtgjørelse) ⁹	305-3	233	216
Entreprenør sin bruk av arbeidsmaskiner i D&V ¹⁰	305-3	4 412	4 412
Entreprenør sin bruk av tjenestebiler i D&V ¹¹	305-3	3 775	3 741
Materialbruk i utbygging ¹²	305-3	80 810	80 810
Entreprenører sitt drivstofforbruk i anleggsmaskiner og massetransport i utbygging ¹³	305-3	11 544	11 544
Sum Scope 3	305-3	101 789	101 709
Totalt Scope 1, 2 og 3 ¹⁴		123 818	125 986

³ Bane NOR Eiendom ikke inkludert.

⁴ Basert på liter anleggsdiesel levert fra Circle K til bruk i Bane NORs arbeidsmaskiner.

⁵ Basert på drivstofforbruk fra leasingselskap, LeasePlan.

⁶ Basert på liter fyringsolje levert fra Circle K til bruk i Bane NORs oljefyr.

⁷ Forbruk i kWh fra Bane NOR Energi og LOS AS.

⁸ Utslippstall mottas fra Bane NOR sitt reisebyrå. Det er ukjent hvilken faktor og hvilke parametere som brukes til å regne ut utslippet.

⁹ Basert på utbetalt kjøregodtgjørelse til ansatte,

statens sats for kjøregodtgjørelse, utslippsfaktor CO₂ fra gjennomsnittsbil.

¹⁰ Estimering av indirekte utslipp fra leverandør drift og vedlikehold er basert på fordeling av interne og kostnader og utslipp fra interne aktiviteter. Det er antatt lineær sammenheng.

¹¹ Samme som fotnote 7.

¹² For å estimere utslipp fra utbyggingsprosjekter har vi valgt å benytte tidligfaseverktøyet. Utrengningen tar utgangspunkt i de større utbyggingsprosjektene som var i gang i 2017. Små prosjekter er ikke inkludert i beregningen. Med små prosjekter menes f.eks. de i baneområdene (prosjekter som i de fleste tilfeller ikke gjelder utbygging av nye spor, og dermed ikke kan

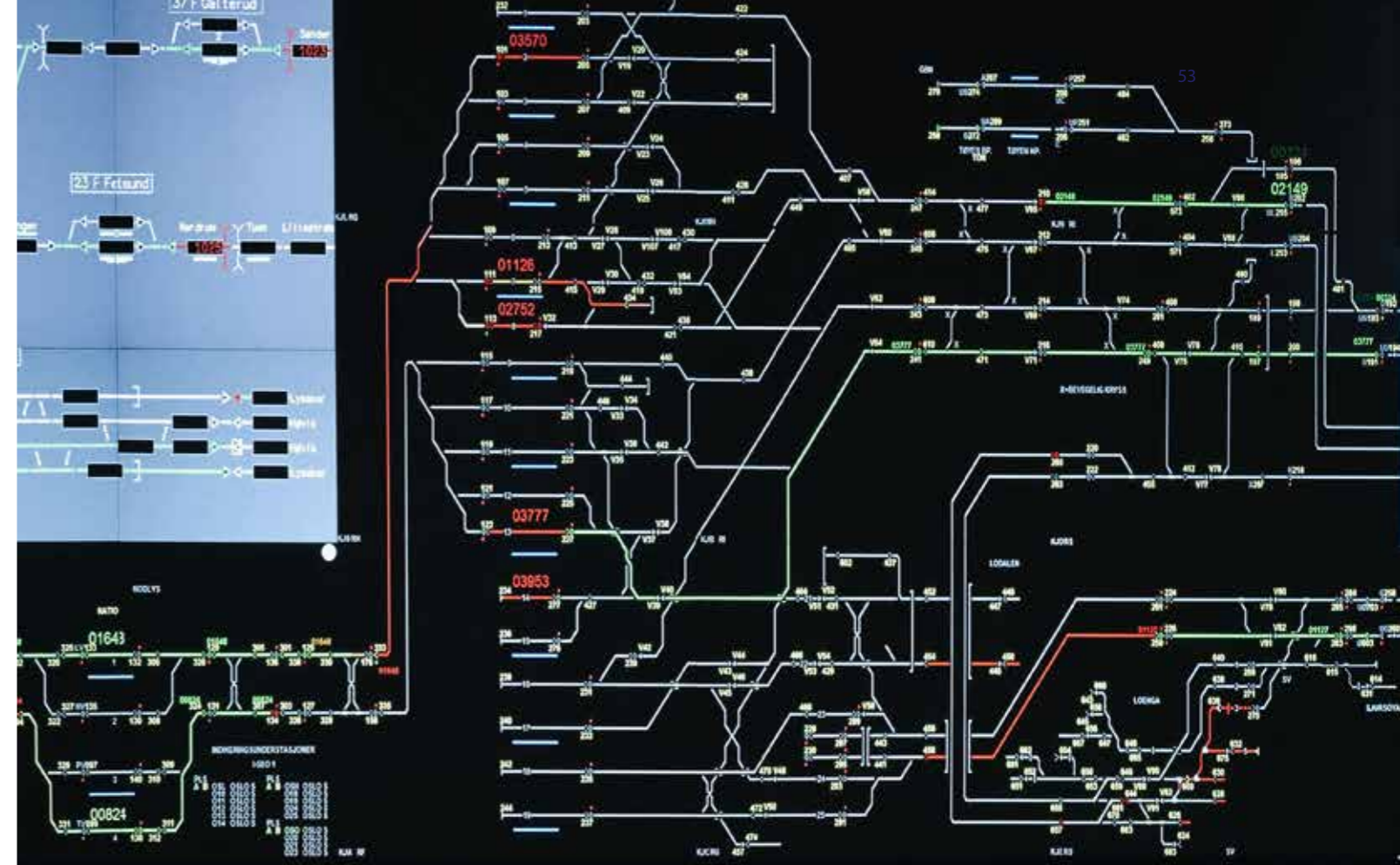
regnes ved bruk av tidligfaseverktøyet som bare har moduler for nye utbygginger). Fordeling mellom utslipp fra drivstofforbruk på anleggsplass og til transport av masser etc. (utslipp i Norge), og utslipp fra tilvirkning av materialer (over livsløpet), anslås til å være ca. 10-15% på drivstoff og resten på materialer (erfaringstall fra Follobanen). Av drivstofforbruk er størstedelen brukt i forbindelse med massetransport. Vi regner her med 12,5 % i utslipp fra drivstofforbruk.

¹³ Samme som fotnote 9.

¹⁴ Det bemerkes at de store prosjektene har innbakt energiforbruk i entreprisene og dette kan gi større feilkilder. Eksempelvis rapporteres ikke Follobanenes tunnellsboremaskin da denne driftes av entreprenør, og dette utgjorde i 2017 58,1 GWh.

Vedlegg 5: Indikatorer – definisjoner

Indikator	Definisjon
5.1 Jernbanesikkerhet	
Antall omkomne	Antall dødsfall i forbindelse med togframføringen, definert i skadeklasse A (En person omkommer umiddelbart eller dør innen 30 dager som følge av en ulykke). Måles rullende siste 12 mnd. Selvmord tas ikke med i statistikken, men dødsfall under etterforskning telles med, for så å bli fjernet fra statistikken på et senere tidspunkt dersom politiets konklusjon er at dødsfallet var et selvmord.
Antall jernbaneulykker	Enhver ulykke der minst ett kjøretøy i bevegelse er involvert, som medfører at minst en person omkommer eller blir alvorlig skadet, eller betydelig skade på materiell, spor, andre installasjoner eller det ytre miljø (tilsv. >150.000 euro), eller omfattende trafikforstyrrelser (togavganger på en hovedjernbanelinje innstilles i seks timer eller mer).
6.1 Involverende og godt arbeidsmiljø	
H1-verdi, egne ansatte	Antall arbeidsrelaterte personskader med fravær pr million arbeidstimer, for egne ansatte, rullende siste 12 mnd.
H1-verdi, entreprenører	Antall arbeidsrelaterte personskader med fravær pr million arbeidstimer, for alt innleid personell, rullende siste 12 mnd.
6.2 Kompetent og utviklende arbeidsmiljø	
Arbeidsgiverattraktivitet	Bane NORs plassering i «Universum Topp 100», beregnet som gjennomsnitt av plassering blant nyutdannede ingeniører og unge yrkesaktive ingeniører.
Medarbeiderengasjement	Utdrag av Bane NORs medarbeiderundersøkelse vedrørende medarbeiderengasjement, målt som gjennomsnitt av fire delspørsmål.
Kontinuerlig forbedring	Utdrag av Bane NORs medarbeiderundersøkelse vedrørende kontinuerlig forbedring, målt som gjennomsnitt av fire delspørsmål.
Kompetanse	Utdrag av Bane NORs medarbeiderundersøkelse vedrørende kompetanse, målt som gjennomsnitt av tre delspørsmål.
6.3 Mangfold og likestilling	
Andel kvinner i ledende stillinger	Med ledende stilling menes stilling med både budsjett- og personalansvar.
8.3 Kundetilfredshet	
Regularitet	Andel kjørte tog i forhold til antall planlagt kjørte tog (inkluderer både hel- og delinnstillinger).
Punktlighet, alle persontog	Andel persontog som ankommer endestasjonen i rute (langdistanse: innenfor 5:59 min, øvrige: innenfor 3:59 min).
Punktlighet, godstog	Andel godstog som ankommer endestasjonen i rute (innenfor 5:59 min).
KTI – togselskap	Togselskapenes tilfredshet med hvordan Bane NOR løser sine oppgaver i fht regelverk og togselskapenes behov, basert på egen spørreundersøkelse.
KTI – passasjerer	De reisendes tilfredshet med stasjonene og informasjon på disse, basert på gjennomsnitt av score på seks delspørsmål i NSBs spørreundersøkelse.
Leietakerindeks	Leietakernes tilfredshet med Bane NOR Eiendom. Undersøkelse utført av Norsk Leietakerindeks (NLI).
Omdømmeindeks	Bane NORs score i omdømmeundersøkelse utført av Kantar TNS, der målgruppen er den norske befolkningen. (skala 0-100, der 100 er best).

Bane NOR

Postadresse

Postboks 4350, 2308 Hamar

Sentralbord

05280

Nettside

banenor.no

E-post

postmottak@banenor.no

Foto

Einar Aslaksen, Hilde Lillejord, Øystein
Grue, Thor Erik Skarpen

